

Sveriges lantbruksuniversitet
Fakulteten för Veterinärmedicin och husdjursvetenskap
Hippologenheten

Nr K 13

Examensarbete på kandidatnivå

2011

**UTVÄRDERING AV
HOPPDEMONSTRATIONER OCH
DESS BIDRAGANDE TILL
STUDENTERNAS
KUNSKAPSUTVECKLING I
RELATION TILL DERAS LÄRSTIL**

Anna-Clara Pettersson

Strömsholm

HANDLEDARE:

Karin Morgan, Strömsholm

Hippologiskt examensarbete (HO0005) omfattande 15 högskolepoäng ingår som en obligatorisk del i hippologutbildningen och syftar till att under handledning ge de studerande träning i att självständigt och på ett vetenskapligt sätt lösa en uppgift. Föreliggande uppsats är således ett studentarbete på C-nivå och dess innehåll, resultat och slutsatser bör bedömas mot denna bakgrund.

SLU
Sveriges lantbruksuniversitet

*Utvärdering av hoppdemonstrationer
och dess bidragande till studenternas
kunskapsutveckling i relation till deras
lärstil.*

Anna-Clara Pettersson

*Handledare: Karin Morgan, Strömsholm
Examinator: Susanne Lundesjö Kwart, Hippologenheten, SLU*

*Examensarbete inom hippologprogrammet, Strömsholm 2011
Fakulteten för Veterinärmedicin och husdjursvetenskap
Institutionen för anatomi, fysiologi och biokemi
Hippologenheten
Kurskod: HO0005, Nivå C, 15 hp*

Nyckelord: Pedagogik, lärstil, ridlära, häst, hoppning

*Online publication of this work: <http://epsilon.slu.se>
Examensarbete 2011:K13*

INNEHÅLL

REFERAT.....	3
INTRODUKTION	4
Problemställning	5
Syfte	5
Frågeställning.....	5
Avgränsning.....	6
TEORIAVSNITT.....	6
Ridlära i hoppning.....	6
Ryttarens sits och balans	6
Inverkan	6
Anridning	8
Banhoppning.....	8
De olika lärstilarna	9
V= Visuell = Bilder.....	9
A= Auditiv = Ljud	10
K= Kinestetisk och/eller Taktil = Känslor	10
Bloom´s taxonomi.....	11
MATERIAL OCH METOD	12
Studenterna	12
Demonstrationerna.....	13
Resultatinsamling.....	14
Studie av fenomenologisk karaktär.....	14
Lärstil	15
Enkät för utvärdering av det pedagogiska värdet	15
Statistisk bearbetning	15
RESULTAT	15
Lärstilar	15
Fenomenen	16
Sits och balans.....	16
Inverkan	17

Anridning	18
Banhoppning	19
Kunskapsnivå	19
Enkät för pedagogisk utvärdering	22
Ökad förståelse	23
Fördjupad kunskap	23
Pedagogsikt värde	23
DISKUSSION	24
Kunskapsnivå	24
Pedagogiskt värde	25
Undervisningsmetoder	26
Material och metod	27
Vidare studier	28
Slutsatser	29
Summary	29
FÖRFATTARENS TACK	31
REFERENSER	31
Litteratur	31
Internet	32
Lästa men ej refererade källor	33
BILAGOR	34
Bilaga 1. Enkät för utvärdering av pedagogiskt värdet	34
Bilaga 2. Personernas uppfattning om ”Sits och balans”	35
Bilaga 3. Personernas uppfattning om ”Inverkan”.	36
Bilaga 4. Personernas uppfattning om ”Anridning”.	37

REFERAT

Ridlärarens yrkesroll är att undervisa ryttare och öka deras kunskap inom ridkonsten. Vanligtvis är det sex till tolv elever i en ridgrupp, vilket ställer stora krav på ridläraren att nå fram med sitt budskap till varje enskild individ. Varje ryttare har sin individuella lärstil samt egna tidigare färdigheter och erfarenheter. För att varje ryttare skall kunna utvecklas krävs det att ridläraren behärskar en pedagogik som främjar den visuella ryttaren, den auditiva ryttaren och den kinestetiska och/eller taktila ryttaren. Syftet i detta arbete är att dokumentera hur demonstrationer i hoppning kan genomföras med en tydlig röd tråd och en genomtänkt progression samt att utvärdera studenternas syn på undervisningsformens pedagogiska värde kopplat till studentens lärstil. Studien har två frågeställningar. Bidrar demonstrationslektionerna till elevens kunskapsutveckling? Hur påverkar lärstilen demonstrationslektionernas pedagogiska värde för eleven?

De studenter som deltar i studien studerar andra året på högskolenivå med inriktning mot ridlärare. Under läsåret 2010/2011 har studenterna deltagit i elva praktiska demonstrationer. Demonstrationerna har en förutbestämd ordningsföljd med innehållet: ”Från början till slut”, ”Sitsträning på lina”, ”Ryttarens inverkan och hopphästens markarbete”, ”Rytm och anridning”, ”Unghästens utbildning”, ”Löshoppning”, ”Stilhoppning”, ”Framhoppning”, ”Banhoppning”, ”Omhoppning och svängar” samt ”Problemlösning”.

Resultatinsamlingen har bestått av en inventering av fenomenologisk karaktär, vilken syftade till att beskriva vad personen har uppfattat och hur personen förhåller sig till det uppfattade. Det som personen har uppfattat, anses som den kunskap personen har uppnått, det vill säga personens kunskapsnivå. Studenterna genomförde en enkät före första demonstrationslektionen och samma enkät efter den sista demonstrationslektionen med frågan: Hur upplever du följande fenomen? ”Ryttarens sits och balans”, ”Inverkan”, ”Anridning” och ”Banhoppning”; studenterna ombads att ange deras egen uppfattning av fenomenet genom att beskriva definition och associationer. Studenternas uppfattning av respektive fenomen har skattats enligt Bloom´s taxonomi. Bloom´s taxonomi bygger på sex nivåer av hur den som lär sig något tänker. De sex nivåerna ger läraren möjlighet att få veta på vilken nivå elever har lärt sig samt tydliggöra hur eleverna skall öka sin kunskap.

För att utläsa varje persons mest dominanta lärstil används en enkät från Brain Books StilenkätVuxen™, 2005. Svaren ger en uppfattning om personens lärstil. För att kunna utläsa tillhörighet av lärstil används ofta VAK-test, vilket är ett praktiskt test som i ett enskilt fall och specifikt tillfälle ger en indikation på sinnesdominans. VAK står för; V= Bilder (Visuell), A= Ljud (Auditiv), K= Känslor (Kinestetisk och/eller taktil). Resultatet av lärstilarna visade att sju personer var visuella, 13 personer var auditiva och 15 personer kinestetiska och/eller taktila. Lärstilarna förekom både renodlat och i kombination med en eller två stilar. Den vanligaste kombinationen var auditiv i kombination med kinestetisk och/eller taktil.

Vid fenomenet ”sits och balans” har sex personer höjt sin kunskapsnivå två steg. Ingen student hade uppnått nivå 3= ”tillämpning” vid ”fenomen före” men tio stycken vid ”fenomen efter”. Vid fenomenet ”inverkan” har tre personer ökat sin kunskapsnivå två

steg. Vid fenomenet ”anridning” har endast två personer ökat sin kunskapsnivå två steg. Anridning visade den högsta kunskapsnivån vid ”fenomen före” med sex personer som nått nivå 3=” tillämpning” och ökade vid ”fenomen efter” elva stycken. Vid fenomenet ”banhoppning” har endast en person ökat sin kunskapsnivå två steg.

Som pedagogisk utvärdering får studenterna även svara på en enkät hur de upplever att demonstrationslektionerna har: lett till ökad förståelse, lett till fördjupad kunskap samt hur de upplever demonstrationslektionernas pedagogiska värde.

De som uppnått den högsta kunskapsnivån är de auditiva studenterna. Den lärstil där man tyckte att demonstrationslektionerna hade lett till högst skattning av det pedagogiska värdet var de visuella, därefter de auditiva och lägst skattat av de kinestetiska.

Även om demonstrationslektionernas upplägg syftar till stor del att gynna de visuella, visar resultatet att det trots allt verkar främja främst de auditiva sedan de visuella och minst de kinestetiska. Eftersom auditiv i kombination med kinestetisk är den vanligaste typen av lärstil blir dessa personer ändå indirekt gynnade av demonstrationslektionerna. Tidigare studier visar att elever oftast föredrar att ridläraren visar övningen och att eleven själv får prova och samtidigt bli undervisad. Då de flesta studenter har mer än en lärstil, är det effektivaste sättet att lära ut det som för studenten är nytt eller svårt är att försöka använda sig av fler lärstilar i sin undervisning. Demonstrationer i hoppning har ett högt pedagogiskt värde och leder till ökad kunskap och fördjupad förståelse men varierar i uppfattningen mellan de olika lärstilarna.

Nyckelord: Pedagogik, lärstil, ridlära, häst, hoppning

INTRODUKTION

Ridsporten är i många moment en praktisk och fysisk sysselsättning för de människor som är dagligen aktiva och ställer krav på både fysiska och mentala färdigheter och kunskap för att lyckas. För de aktiva ridlärarna och instruktörerna är det även viktigt att kunna förmedla sin egen kunskap och färdigheter vidare till sina elever

Inom undervisningsmetodiken har sedan den militära utövningsformen alltid förespråkats att använda sig av metodik genom att visa, instruera och öva för att tillgodose det visuella, det auditiva samt det kinestetiska lärstilarna. Genom att ridläraren under en ridlektion visar hur övningen skall gå till genom att låta en ryttare rida övningen eller att ridläraren leker häst och springer vägarna passar de visuella eleverna bäst. Om ridläraren sedan instruerar eleverna och förklarar hur övningen skall utföras eller ställer motfrågor gynnar de auditiva. Att eleverna sedan får tillfälle att öva själva genom att rida övningen passar utmärkt för de som är kinestetiska (Zetterqvist Blokhuis, 2004).

Sedan år 1996 har hopplärare och dressyrlärare på Ridskolan Strömsholm gjort grenspecifika demonstrationslektioner i ridhuset. Upplägget har liknat en ”clinic” där lärarna redogör för fakta inom ett specifikt ämne som till exempel ryttarens sits. Demonstrationerna är praktiska och bygger på att vissa lärare rider och visar och de andra berättar och förklarar. Dessa tillfällen är generellt uppskattade av eleverna som upplever inspiration och tydlighet enligt kursutvärderingar gjorda i hoppning samt dressyr vid Ridskolan Strömsholm. De fakta som tas upp kopplas till det praktiska och eleverna har möjlighet att ställa direkta frågor.

Enligt Berglund (2000) tyckte studenterna som medverkade i studien att demonstrationslektioner var en bra repetition av teori, att eleverna hade möjlighet att ställa frågor, att man får förklaring på det man ser, att det kan bli olika resultat och att problemlösning och vanliga fel redovisas. Några nackdelar som de medverkande studenterna upplevde var att demonstrationslektionerna måste vara väl planerade för att upplevas som bra, elevgruppen som tittar eller deltar i demonstrationslektionen bör inte vara för stor eftersom att det är lätt att inte alla deltar aktivt. En del elever upplevde frustration över att inte kunna pröva direkt själva. Annat som eleverna tyckte var bra var att de fick en klar helhetsbild (Berglund, 2000). I Axelsson m fl (2008) studie kände alla diplomerade ridlärare till VAK-metoden som bygger på att ridläraren anpassar genomgångar och instruktioner för att tillgodose ryttarens lärostil. De flesta av dessa ridlärare angav även vikten av att ändra hur instruktioner ges om ryttaren verkar ha svårt att förstå ridläraren. Deras resultat visar dock att ridlärarna till största delen gav auditiva instruktioner, därefter visuella instruktioner och i minst antal fall kinestetiska instruktioner. Vid observationer av ridlektioner visade det sig att det är sällsynt att ridläraren under lektionstid använder sig av att ekipage red och visade övningen eller att ridläraren själv satt upp och visade.

De hoppdemonstrationer som genomförs följer utbildningstrappan i hoppning som innehåller fyra steg. Av de fyra stegen har elva hoppdemonstrationer utformats och fyra fenomen har plockats ut (Jacobsson och Sunnanväder, 2002).

Problemställning

Som ridlärare står man dagligen inför utmaningen att leda en större grupp ryttare genom övningar som skapar färdighet i ridning. Men även att individuellt i gruppen kunna lösa problem samt ge enskilda utmaningar som står i relation till ryttarens mål för att ryttaren skall känna motivation och utveckling. Den stora risken med att undervisa en hel grupp är att enskilda ryttare kan ha svårt på grund av sin lärostil att förstå instruktionerna eller övningen medan det kommer att passa en annan ryttare. En annan problematik kan uppstå även i den individuella undervisningen om ridläraren inte känner till ryttarens lärostil och då försöker förmedla utan att ryttaren är mottaglig. En aspekt i lärandet är att eleven skall få en ökad teoretisk kunskap och en annan är att kunskapen skall kunna tillämpas till det praktiska utförandet. Enligt Berglund (2000) är demo en undervisningsform som är mycket uppskattad men demons innehåll och genomförande kommer kanske ändå inte kunna tillgodogöras av samtliga elever beroende av deras lärostilar.

Syfte

Syftet är att ta reda på studenternas uppfattning av hur demonstrationer i hoppning kan genomföras. Detta med en tydlig röd tråd och en genomtänkt progression samt att utvärdera studenternas syn på undervisningsformens pedagogiska värde kopplat till studentens lärostil.

Frågeställning

Bidrar demonstrationslektionerna till studentens kunskapsutveckling?

Hur påverkar lärostilen demonstrationslektionernas pedagogiska värde för studenten?

Avgränsning

Demonstrationernas innehåll är avgränsat främst till den litteratur som studenterna använder som kurslitteratur vid Ridskolan Strömsholm samt lärarnas beprövade erfarenhet. I arbetet kommer studenter och lärare vid Ridskolan Strömsholm att delta.

TEORIAVSNITT

Ridlära i hoppning

Ridläran i hoppning bygger på utbildningstrappan i hoppning med fyra steg:

1. Ryttarens sits och balans
2. Inverkan och kontroll av ekipaget
3. Rytym och anridning
4. Hinder i följd

Utbildningstrappan syftar till att elevernas kunskap bygger på det som de tidigare lärt sig (Jacobsson och Sunnanväder, 2002).

Ryttarens sits och balans

Den sits som används vid hoppning benämns "lätt sits", "remontsits", "avlastningssits", "terrängsits", "hoppssits", "lätt sits med ringa avlastning" (Miesner, 2003a) "lätt sits" och "djup lätt sits" (SvRF, 2005), "fältsits" och "lätt sits" (Ridfrämjandet, 1992), "tvåpunktsits" och "trepunktsits" (Söderstrand m fl, 2001), "helsits" och "halvsits" (Morris, 1993). Även "kapplöpningssits" används vid steeplechase samt fälttävlan där överlivet skall vara parallellt med hästens hals (Miesner, 2003a).

Gemensamt menas en sits i hoppning att ryttarens axel, knä och tå befinner sig i en lodrät linje med ingen eller en lätt belastning av hästens rygg med ryttarens säte. Till skillnad från dressyrens sits "lodrät sits" då en lodrät linjen ska bestå av axel, höft och häl med ett mjukt anslag i sadeln (Söderstrand m fl, 2001). Överlivets framåtlutning skall ske från ryttarens höft utan att ryttaren blir, svank eller rund över ryggen (Miesner, 2003a). Det andra man gemensamt menar är att sitsen kan varieras med hjälp av olika grader av belastning av hästens rygg genom att ryttaren står antingen högt över sadeln, nära sadeln eller är med sätet i sadeln. Ryttaren kan även ytterligare förstärka ryggens belastning genom att trycka ner sätet i sadeln och med mellandelen vara med i rörelsen eller hålla emot rörelse (SvRF, 2005).

Inverkan

Inverkan består av olika typer av signaler som talar om för hästen hur den skall utföra en uppgift eller röra sig (Miesner, 2003a). Tillämpningen av signaler till hästen när man rider kallas för "inverkansridning" (SvRF, 2005). Ryttarens hjälper är inte självklara för hästen utan signaler som hästen måste lära sig. Detta för att kunna reagera korrekt genom att ryttaren använder sig av sin ryttarkänsla (Miesner, 2003a), det vill säga förmåga att i varje ögonblick kunna väga av vilka hjälper som krävs (SvRF, 2005). Önskvärt är att

ryttaren lär sig känna och avgöra hur mycket, i vilket ögonblick, på vilket sätt och i vilken proportion ryttaren skall inverka. Ryttaren skall under sin utbildning öva upp och utveckla sin känsla för att kunna samverka mellan de olika hjälperna (Miesner, 2003a).

Vikten

Den mest grundläggande hjälpen är vikten. Vikten är för hästen en naturlig hjälp. Vikten är även en produkt av ryttarens sits. Ryttaren kan använda en aktiv vikhjälp, då ryttaren medvetet använder vikten för att hästen skall utföra en rörelse eller till exempel byta riktning. Ryttaren kan även använda en passiv vikhjälp, där ryttaren endast följer med hästens rörelse. En del ryttare med liten erfarenhet kan ibland använda aktiva vikhjälper utan att själv vara medveten om det. Det är därför viktigt att stor vikt läggs vid att tillägna alla ryttare en ändamålsenlig sits, för att undvika missförstånd mellan häst och ryttare (Miesner, 2003a).

Skänkel

Skänkeln är ryttarens ben från höften och ner till foten. Skänkeln delas upp i överskänkel, knä och underskänkel. Skänkels uppgift i inverkan är att i första hand verka framåtdrivande. Skänkeln är ej för hästen en naturlig hjälp. När hästen på ett förtroendefullt sätt går framåt samt ökar farten då ryttaren ger ett lätt tryck med båda skänklarna kan skänkeln även användas sidförande samt reglerande och mothållande. Då används en skänkel i taget. Dessa skänkelhjälpes kan även kombineras för att kunna åstadkomma en specifik övning eller rörelse (SvRF, 2005).

Hand

Ryttarens tygelhjälpes påverkas av ryttarens hand och arm. Tygelhjälpesna kan verka (SvRF, 2005);

1. Förhållande, båda tyglarna förs mot ryttarens höft, vilket gör att brettets tryck i hästens mun ökar.
2. Eftergivande, båda händerna mjuknar och brettets tryck lättar eller helt upphör i hästens mun.
3. Uppresande, ryttaren reser en eller båda händerna lodrät upp i luften.
- 4-9. Ställande/Böjande/Vändande/Ledande/Reglerande eller understödjande, då en tygel verkar och tas mot ryttarens höft eller i sidled, vilket ökar brett trycket på ena sidan.

Det är viktigt att alla tygelhjälpes samverkar med vikten och skänkels hjälper. Tygelhjälpen är en inlärd hjälpgivning. Direkt hästen svarar på tygelns signal skall den följas av ett eftergivande tygeltag som belöning. Det kommer att förstärka hästens positiva lärande (Wijnbladh, 1990).

Förstärkning

Rösten är en förstärkning av både förhållande och framåtdrivande hjälper. Grunden för hur hästen reagerar på ryttarens röst läggs redan innan ryttaren sitter upp på hästen vid till exempel arbete från marken så som longering, tömkörning eller löshoppning. Rösten kan verka lugnande och manande i sina olika tonlägen och nyanserad röststyrka. Spö och sporrar är hjälpmedel som förstärker skänkels inverkan. Dessa förstärkningshjälpes ska användas med försiktighet för att bibehålla sin effekt. Det är också viktigt att ryttaren har

en god förståelse för effekten av sin inverkan för att kunna rätt bedöma när det är lämpligt att använda förstärkningshjälp. Spö samt sporrar bör endast användas av rutinerade ryttare för att kunna användas på rätt sätt. Om förstärkningshjälpen används fel kommer dess effekt att försvagas eller försvinna (Wijnbladh, 1990).

Anridning

Anridningen är tiden samt vägen från det att ryttaren har bestämt sig att hoppa ett hinder. Hur lång tid som krävs att förbereda sig inför ett språng är ofta beroende av ekipagets erfarenhet och samverkan. Planeringen utförs genom att ryttaren gör sig medveten om hindrets höjd, karaktär och vägen dit samt vägen efter hindret för att kunna rida på ett sätt som är lämpligt avvägt i förhållande till hindret (Söderstrand m.fl., 2001).

För att ekipaget praktiskt skall kunna utföra anridningen krävs att hästens framåtbjudning och egen balans kontrolleras av en halvhalt. Halvhalt är då ryttaren under ett kort moment samlar hästen under rörelse framåt. Halvhalt görs med en samverkan mellan framåt drivande och förhållande hjälper samt efterföljs av en eftergift. Ryttaren kan i anridningen behöva upprepa antalet förhållningar om hästen inte besvarar halvhalt eller är svag i sin egen balans. Mot hindret bör ryttaren ha förmåga att kunna understödja hästen i rytmen (Söderstrand m.fl., 2001).

Fredricson (2010) beskriver att språnget är en produkt av ekipagets balans, rytm samt tempo. När ryttare har förmåga att bibehålla hästens balans och rytm i anridningen till hindret har hästen stora möjligheter att klara hindret även om det kräver att hästen måste hoppa av nära eller stort till hindret. Om ryttaren i stället försöker bromsa hästen till hindret störs hästens taxering samt att galoppens kvalité tas bort.

Med erfarenhet lär sig ryttaren att kunna understödja hästen till hindret. En ryttare skall inte vara rädd för att det blir fel ibland utan då försöka följa hästen med en bibehållt god sits och balans så hästen kan lösa situationen så bra som möjligt (Söderstrand m.fl., 2001). Vanliga fel är att ryttaren stirrar sig blind på hindret och i frustrationen över att inte hitta distansen till hindret stör hästen i anridningen genom att plötsligt ändra tempo och sin sits, vilket sätter hästen ur rytm och balans och där igenom försvårar hästens möjligheter att hoppa hindret felfritt (Robert, 2005).

Banhoppning

Banhoppning är för många ryttare målet med ridning och träning. Genom banhoppning mäter man sig med andra för att få ett mätbart resultat. Avsikten med banhoppning som tävlingsform är att testa hästens lydnad och kapacitet i samspel med ryttarens följsamhet och skicklighet. Tanken är att ekipaget skall testas på olika hindertyper under varierande förhållanden där svårighetsgraden bestäms dels av hindrets höjd men även klassens bedömning (SvRF, 2010).

Nedanstående regler och anvisningar för banhoppning är tagna från Svenska Ridsportförbundets tävlingsreglemente (2010) TÄVLINGSREGLEMENTE 1, Gemensamma bestämmelser 3 Hoppning. Antalet hinder på en bana varierar beroende av svårighetsgrad allt från;

- ❖ 0,90 m för ridhäst med 7-9 språng.

- ❖ 1,30 m med 10-12 hinder max 15 språng.
- ❖ 1,60 m hoppning med 11-14 hinder utomhus med max 18 språng och 11-13 hinder inomhus med max 16 språng.

En annan aspekt som kommer att påverka svårighetsgraden är minimitempot

- ❖ För 0,90 m är minimitempot 325 m/min utomhus och inomhus 300 m/min
- ❖ 1,30 m är tempot 350m/min utomhus och 325m/min inomhus.
- ❖ 1,60 m är minimitempot 350-375 m/min utomhus och 325-350 m/min inomhus men tempot i 1,60 m-klasser får höjas med 25 m/min beroende av banans storlek och underlag.

De olika lärstilarna

Lärande anses som aktivt tillägnande av viss kunskap eller färdighet, genom till exempel övning eller erfarenhet (Nationalencyklopedin, 2011).

Den lärstil man tillhör styr hur man bäst koncentrerar sig, bearbetar, absorberar och bibehåller nyinhämtad information. Lärstilen kommer att variera mer eller mindre beroende av ålder, erfarenhet, situation och miljö under livets gång. För att kunna utläsa tillhörighet av lärstil används ofta VAK-test, vilket är ett praktiskt test som i ett enskilt fall och specifikt tillfälle ger en indikation på sinnesdominans (Boström, 1998).

VAK står för;

V= Bilder (Visuell)

A= Ljud (Auditiv)

K= Känslor (Kinestetisk och/eller taktil)

Testet visar personens mest dominanta lärstil (Boström, 1998). I boken "Från undervisning till lärande" citerar Boström (1998, sid 19) Winston Churchill, "*Personligen är jag alltid beredd att lära mig, men jag tycker inte alltid om att bli undervisad*".

Alla människor är från födseln kinestetiska och minns genom kroppsligt lärande. Nästa steg är det taktila genom att röra vid och ta på saker. Vid sex års ålder utvecklas det visuella lärandet och senare runt elva års ålder utvecklas det auditiva lärandet (Westberg, 1999).

V= Visuell = Bilder

Människor som är visuella tänker ofta i bilder. De läser gärna och tycker om att ha ordning och reda. Visuella elever lär sig bra genom att få läsa läxor (Zetterqvist Blokhuis, 2004). En visuell person lär sig lättast genom att använda presentationer och multimedia (kombinering av text och bild) samt att observera olika händelser, läsa en text (Dunn, 2001).

Den visuella personen vill gärna få en stencil i sin hand under lektionen och föredrar att se en film eller en "power-point"-presentation och vill gärna skriva ner egna minnesanteckningar att kunna gå tillbaka till eller stryka under texter i olika färger för att lättare minnas. Visuella kan delas in i textvisuella och bildvisuella. En visuell person har

ofta stor användning av att kunna färglägga och själv konstruera sina minnesanteckningar och ogillar att lyssna på långa föredrag. Om man har en elev är det bra att skriva ner omdömen på ett papper för att eleven skall ha lätt att ta till sig. Eleven är ofta mycket uppmärksam på lärarens ansiktsuttryck och ser små detaljer (Dunn, 2001).

När man är visuell känner man sig ofta avslappnad genom läsning eller att titta på TV, men kan bli väldigt distraherad om det är rörigt eller om folk kommer och går under en lektion (Boström, 1998). Om man under en ridlektion vill att eleven skall rida i en viss riktning kan det vara till större hjälp att peka eller visa än att berätta eller till exempel säga höger/vänster i stället för att höja rösten om eleven inte förstår (Zetterqvist Blokhuis, 2004).

A= Auditiv = Ljud

Auditiva lär sig bäst genom ljud och genom att lyssna. Auditiva människor har lätt för att förstå muntliga instruktioner. Auditiva elever lär sig bra genom att diskutera med andra och upprepar gärna högt för sig själv för att förstå bättre (Zetterqvist Blokhuis, 2004). Det är fler kvinnor än män som är auditiva (Dunn, 2001).

En auditiv person lär sig lätt genom ramsor och sångtexter och vill gärna repetera tyst för sig själv, men kan även ha ett behov av att repetera högt för att lära in (Dunn, 2001). När den auditive blir arg blir han/hon ofta tyst och introvert (Boström, 1998).

En auditiv person kan ha svårt att anteckna medan han eller hon lyssnar och föredrar ofta att det finns en stund över för diskussion eller frågor och kan behöva tid att göra anteckningar i efterhand eller läsa en text. En auditiv elev lyssnar mycket på lärarens tonläge och vill höra uppskattning och beröm i tydligt tal. Om man blir osams med en auditiv person har han/hon ett behov att få uttrycka sina känslor och kan ibland ha lätt för att få utbrott och vill gärna ha tillfälle att få säga sin åsikt. Om man lär sig bäst genom att lyssna är ofta musik och sång avslappnande samtidigt som ljud kan vara otroligt störande. Auditiva har ofta lätt att lära in namn, men de kan ha svårt att känna igen människor. Auditiva är ofta mycket sociala och uppfattas lätt som goda lyssnare (Boström, 1998).

K= Kinestetisk och/eller Taktill = Känslor

Kinestetiska människor vill känna med kroppen och pröva sig fram för att få en egen känsla. Kinestetiska elever behöver få tid på sig att prova många gånger och testa olika lösningar (Zetterqvist Blokhuis, 2004).

En kinestetisk person lär sig lätt genom att delta i sketcher eller att själv uppleva en situation. En kinestetisk person har ett stort behov av att röra sig för att kunna koncentrera sig och inhämta information (Dunn, 2001).

Det är ofta viktigt att den kinestetiska personen får en positiv känsla för att inte tappa motivationen och kopplar lätt sina känslor till lärandet och vill ta beslut som "känns" rätt utan att ibland ha en rationell grund. Om man är kinestetisk arbetar man ofta dåligt under press, då känslan inte blir bra och då också motivationen. Som kinestetisk är det ofta lättare att förstå om ämnet inleds med en utflykt för att sedan följas upp med en text eller en muntlig genomgång. Om man vill ge sin kinestetiska elev beröm gör man det bäst

genom t ex en klapp på axeln eller en kram. Dessa elever är känsliga för andra personers rörelsemönster och kroppsspråk och har lättare att förstå en övning eller en uppgift där de verbala instruktionerna är så få som möjligt. En kinestetisk person blir lätt uttråkad av att sitta stilla och kan lätt bli irriterad av att vänta inaktivt. En kinestetisk person kan uppfattas otålig och har ofta svårt att läsa böcker förutsatt att boken inte är väldigt aktiv och fylld med action (Boström, 1998).

Fler män än kvinnor är taktila. De vill gärna känna med händerna (Gudmunsson, 1999).

En taktil person lär sig genom att göra egna anteckningar eller genom att teckna bilder, figurer och annat för att minnas. En taktil person ritat gärna kartor och beskrivningar (Dunn, 2001).

Det är viktigt att man tillåter den taktila att skriva, rita eller själv bygga upp modeller. En taktil person kan upplevas lite klåfingrig då denne behöver pyssla med något för att kunna koncentrera sig (Boström, 1998).

Bloom´s taxonomi

Bloom´s taxonomi, se figur 1, bygger på sex nivåer av hur den som lär sig något tänker. De sex nivåerna ger läraren möjlighet att få veta på vilken nivå elever har lärt sig och tydlighet i hur eleverna skall öka sin kunskap. Benjamin S. Bloom har som uppgift studerat former för hur man examinerar studenters kunskapsnivå på olika utbildningar (Forehand, 2005).

Nivå 6= Att kunna skapa (kunna skapa nya saker utifrån kunskapen)

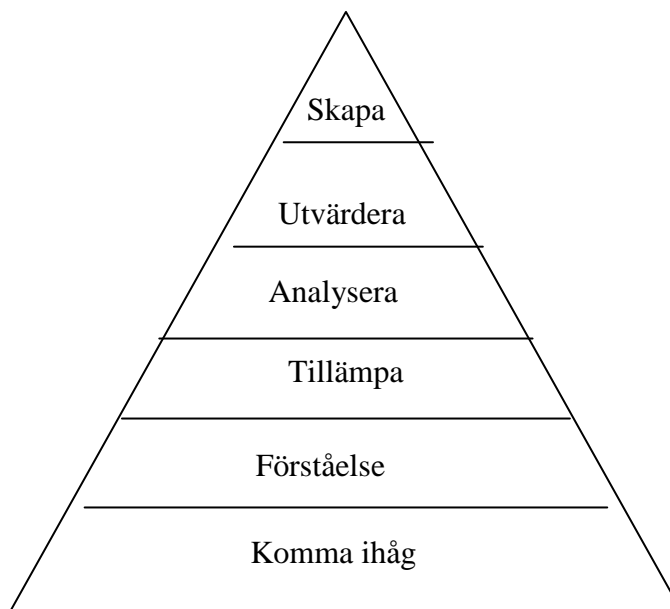
Nivå 5= Att kunna utvärdera (kunna planera, producera nya saker utifrån kunskapen)

Nivå 4= Att kunna analysera (kunna förstå och se samband mellan olika kunskaper)

Nivå 3= Att kunna tillämpa (kunna använda kunskapen vid lämpligt tillfälle och kunna utföra något av den kunskapen)

Nivå 2= Att förstå (kunna med egna ord återberätta/förstå den fakta som memorerats)

Nivå 1= Att komma ihåg (känna igen, kunna lista/memorera fakta)

Figur 1. Illustrationen visar progression av kunskap enligt Bloom`s taxonomi (Forehand, 2005).

MATERIAL OCH METOD

Studenterna

De 21 studenter som deltar i studien studerar andra året på universitetsutbildning vid Ridskolan Strömsholm med inriktning mot ridlärare. Dessa studenter har under det första studieåret läst Grundkurs, ridkonst där studenterna skall kunna *”redogöra för ridlärans grunder och vilken effekt ryttarens hjälper har på hästen”*, vilket motsvarar nivå 1= ”Att komma ihåg”, enligt Bloom`s taxonomi. Studenten skall *”rida skolad häst med god sits och balans samt inverka korrekt på grundläggande nivå”*, motsvarar nivå 3= ”Att kunna tillämpa”. Under studenternas andra studieår studerar de *”Fortsättningskurs ridkonst”* under första terminen då eleverna ska kunna *”redogöra föra ridlära avseende både dressyr och hoppning och kommunicera detta med olika målgrupper inom ridsporten samt- beskriva olika träningsmetoder”*, motsvarande nivå 2= ”Att förstå”. Studenten skall då *”rida skolad häst på fördjupad nivå, detta med en befäst sits och balans samt korrekt inverkan”*, vilket motsvarar nivå 3= ”Att kunna tillämpa”. Under andra årets vårtermin läser studenterna Hoppning 1 då skall eleven kunna *”redogöra för ridläran avseende hoppning samt beskriva träningsmetoder”*, motsvarande nivå 2= ”Att förstå”. Nu skall eleverna *”rida skolad häst på fördjupad nivå (1,20m) med mycket god sits och balans samt korrekt inverkan”* vilket motsvarar nivå 3= ”Att kunna tillämpa” (Kursmål enligt kursplaner i Studiehandbok SLU hippologprogrammet 2009/2010).

Demonstrationerna

Under läsåret 2010/2011 har studenterna deltagit i elva praktiska demonstrationer. Den första demonstrationslektionen är ett dubbelpass på 2*45 minuter, resterande pass är 45 minuter. Demonstrationslektionerna dokumenteras med videofilmning och klipps ihop för att kunna användas som ett referensmaterial. Ett skriftligt dokument ligger till grund för ridlära/hopplära och ridkonst.

Demonstrationslektionerna har en förutbestämd ordningsföljd enligt nedan.

1. Från början till slut

Innehåll: Genomgång av hästens utrustning; Ryttarens grundposition; Utbildningsskalan i hoppning; Lång/kort och automatisk eftergift.

2. Sitsträning på lina

Innehåll: Utrustning; Handhavande vid longering vid sitsträning på lina; Olika sitsövningar; Olika balansövningar; Att hoppa på lina.

3. Ryttarens inverkan och hopphästens markarbete

Innehåll: Ryttarens grundläggande hjälper; Ryttarens förutsättningar till inverkan; Ryttarkänsla; Hästens förutsättningar till arbete; Att ridas hästen mellan hjälperna; Hästens varierade form; Olika rörelser så som övergångar, ställning/böjning, framdelsvändning, sidwärtsrörelser och ryggning.

4. Rytm och anridning

Innehåll: Hur man bygger upp ett hinder; De olika anridningarna, lång, kort, rak, på volt samt diagonalt; Marklinjer och hjälpbommar för ökad känsla för rytm; Hur skapar du förutsättningar för balans och rytm; Vad är en korrekt avsprångspunkt; Anridning i praktiken.

5. Unghästens utbildning

Innehåll: Tre till sex år gamla hästar; Hästens arbetspass och enskilda arbete; Ridpassets tre faser, uppvärmning, arbete och avslutning; Hästens fysiska och psykiska förutsättningar.

6. Löshoppning

Innehåll: Syfte och grundavstånd för ridhäst; Utvecklande arbete; Varierande övningar; Problemlösning.

7. Stilhoppning

Innehåll: Anvisningar enligt Svenska ridsportförbundets stilhoppning; Anvisningar för hur man bör träna samt genomföra stilhoppning.

8. Framhoppning och hinder i följd

Innehåll: Vilka hinder är tillåtna på framhoppning; Hur lägger du upp framhoppningen individuellt; Vad är lämpligt antal språng och tillvägagångssätt för olika klasser och bedömningar.

9. Banhoppning

Innehåll: Vad är syftet med banhoppning; Vad krävs för att kunna hoppa en bana; Hur genomför du ritten på bästa sätt; Vad krävs för olika nivåer.

10. Omhoppning och svängar

Innehåll: När är det lämpligt att kunna rida fort i omhoppningen; Hur rider du olika svängar/anridningar bäst för att spara tid; Vilka förutsättningar behövs för att kunna rida omhoppning; Vilka typer av bedömningar finns det för fas 1/omhoppning m.m.

11. Problemlösning

Innehåll: Hästens starka/svaga sida; Hur arbetas hästen individuellt för bästa resultat.

En tolfte demonstrationslektion kommer även att genomföras i ämnet ”hoppning naturhinder” som ej ingår i studien.

Resultatinsamling

Studie av fenomenologisk karaktär

Sjutton personer har besvarat studien av fenomenologisk karaktär. Fenomenologi syftar till att beskriva resultatet av vad personen har uppfattat och hur personen förhåller sig till det uppfattade. Det som personen har uppfattat anses som den kunskap personen har uppnått. Det centrala är individens eget perspektiv på sin värld (Olsson & Sörensen, 2001).

För att utvärdera studenternas kunskapsutveckling och metodens pedagogiska värde genomfördes en fenomenologisk studie. Studenterna genomförde före första demonstrationslektionen och efter den sista demonstrationslektionen en enkät med nedan angivna frågor. I studien är dessa angivna som ”fenomen före” och ”fenomen efter”.

Hur upplever du följande fenomen - definition och associationer?

- Ryttarens sits och balans
- Inverkan
- Anridning
- Banhoppning

Studenternas svar har sedan värderats av författaren enligt Bloom`s taxonomi. Den sammanlagda summan av de fyra frågorna vid den fenomenologiska intervjun gav ett mått på förändring i kunskapsnivå mellan ”fenomen före” och ”fenomen efter”.

Exempel på ett svar som skattats till nivå 1= ”att komma ihåg” är en faktabaserad beskrivning så som *”I den lätta sitsen skall man kunna dra en lodrät linje från axel, knä och tå”*. Ett svar som *”Viktigt att kunna inverka på hästen för att kunna reglera den”* är skattat till nivå 2= ”Att förstå”. Exempel på ett svar som är skattat till nivå 3= ”Att kunna tillämpa” är *”När häst och ryttare klarar av att hoppa olika enkelhinder, kombinationer och hinder med relaterade avstånd är de redo för att hoppa bana. I banan ska ekipaget rida i samma rytm, harmoniskt, med god ridbarhet och teknik”*.

Studentens hela svar har skattats enligt Bloom`s Taxonomi, sedan har återkommande uppfattningar plockats ut och redovisas i studien så som till exempel *”god sits är en förutsättning för god inverkan”* samt *”beskrivning av ryttaren hjälper samt att de*

används gemensamt som kommunikation med hästen". Exempel på uppfattning om banhoppning som inte plockats ut eller som ej återkommer är *"Inte för alla. Mycket som måste stämma"*.

Lärstil

Den enkät som har används för att utläsa personernas mest dominanta lärstil är en enkät från Brain Books StilenkätVuxen™, 2005. Personen skall svara på 24 frågor utifrån en situation då personen skall lära sig något nytt, eller något som personen upplever är svårt. Varje fråga besvaras genom att markera en linje, som sedan mäts ut för att få fram skattningsvärdet. Resultatet för varje fråga delas in i tre grupper; 1-3,5 instämmer sällan; 3,5-6,5 instämmer ibland samt 6,5-9 instämmer oftast. Svaren på de 24 frågorna ger en uppfattning om personens lärstil.

Enkät för utvärdering av det pedagogiska värdet

Som avslutning får studenterna svara på en enkät hur de upplever att demonstrationslektionerna har:

1. Lett till ökad förståelse
2. Lett till fördjupad kunskap
3. Har ett pedagogiskt värde
4. Samt att göra en beskrivning av ett eller flera tillfällen vid demonstrationslektionerna som har varit av stor vikt för studentens lärande.

I enkäten vid avslutad studie, mättes ett numeriskt värde enligt VAS (visuell analog skala) från 0 – 10 för studentens uppfattning om demonstrationslektionernas förmåga att leda till ökad förståelse, fördjupad kunskap samt dess pedagogiska värde. Se bilaga 1.

Statistisk bearbetning

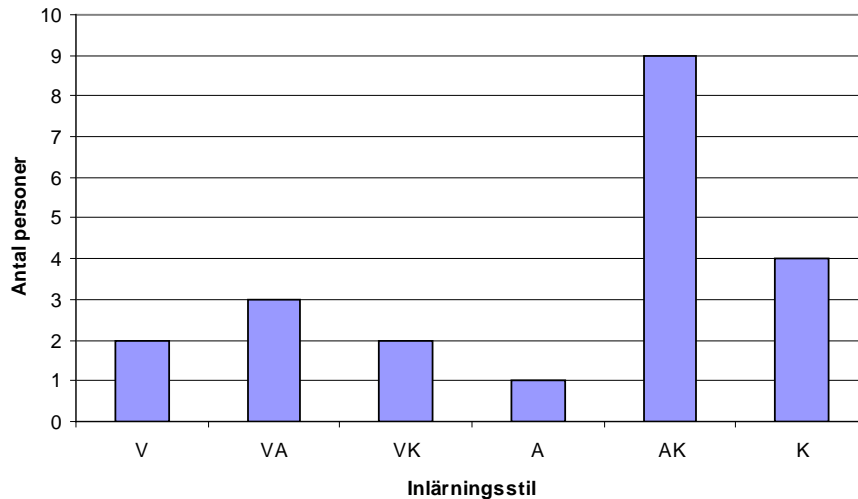
Vid utvärdering av studenternas svar i den fenomenologiska studien värderades en förändring i kunskapsnivån enligt Bloom's taxonomi av författaren för varje uppfattning av de fyra fenomenen. Wilcoxon Signed Rank test gjordes för att jämföra studenternas kunskapsnivå från "fenomen före" till "fenomen efter". Signifikansnivån sattes till $p < 0,05$, det vill säga ett p-värde under 0.05 indikerar en signifikant skillnad. Statistisk analys (envägs ANOVA) gjordes i statistikprogrammet SigmaStat version 3.5 (Systat Software, 2006). Detta för att hitta signifikanta skillnader mellan de tre lärstilarna för 1) förändring i kunskapsnivå, 2) ökad förståelse, 3) fördjupad kunskap och 4) pedagogiskt värde.

RESULTAT

Lärstilar

Svarsfrekvensen för Brainbooks test "lärstilar" var 100 %. Resultatet visade att sju personer var visuella, 13 personer var auditiva och 15 personer kinestetiska och/eller taktila. Lärstilarna förekom både renodlat och i kombination med en eller två stilar, se figur 2. Detta visar att man oftast har flera olika sätt att lära in saker vid tillfällen då man skall lära sig något nytt eller något svårt. Som enligt VAK-metoden, slås K= Kinestetisk

och T= Taktil samman (Boström, 1998). Resultatet visar att nio personer har en lärstil som består av att vara auditiv, kinestetisk och/eller taktil. Fyra personer var enbart kinestetisk och/eller i kombination med taktil. Den enbart auditiva lärstilen visade sig vara minst vanlig med enbart en person.

Figur 2. Diagrammet visar fördelning av dominant (över 6,5) lärstil eller kombination av lärstil för de studenter som ingick i studien. V betyder visuell, A betyder auditiv och K betyder kinestetisk och/eller taktil.

Fenomenen

Antal svar för studien av fenomenen ”Sits och balans”, ”Inverkan”, ”Anridning” och ”Banhoppning” var 17 stycken.

Sits och balans

Fyra av fem personer som höjt sin kunskapsnivå två nivåer är auditiva. Ingen av de visuella har höjt sin kunskapsnivå mer än en nivå. Tretton personer har beskrivit den lätta sitsen vid ”fenomen före” och tio personer vid ”fenomen efter”. Vid ”fenomen efter” har sju personer beskrivit hur man kan ”tillämpa övningar för att förbättra sitsen” som exempel; ”sitsträning på lina” eller ”bomövningar”, endast fyra personer har angett ”tillämpning” vid ”fenomen före”, varav två personer har angett ”tillämpning” vid båda tillfällena. Fem personer har i ”fenomen efter” beskrivit ”mellandelens funktion” samt ”behovet av muskelstyrka för att kunna korrigera positionen för att kunna bibehålla följsamhet”, medan endast en person angivit detta vid ”fenomen före”. Sexton personer har vid ”fenomen efter” beskrivit att ”balans är en förutsättning för god sits” varav 13 personer angett detta även vid ”fenomen före”. Sju personer har vid ”fenomen före” beskrivit att ”god sits ger förutsättningar för inverkan” och tio personer vid ”fenomen efter”. Endast tre personer har angett detta vid båda tillfällena. Se tabell 1. Detaljerat resultat finns i bilaga 2 Sits och Balans.

Tabell 1. Sammanställningen visar personernas uppfattning av fenomenet sits och balans

Nr enligt förklaring i text nedan	1	2	3	4	5
Uppfattning	Sits	Balans	Inverkan	Tillämpning	Mellandelen
Antal personer ”fenomen före”	13	13	6	3	1
Antal personer ”fenomen efter”	10	16	10	7	5

1. Djup lätt sits eller två & trepunktsits.
2. Balans ryttaren ha kroppskontroll, balans förutsättning för god sits och inte störa hästen, följsamhet, ett med hästen.
3. God sits förutsättning för god inverkan.
4. Tillämpning, så som sitsträning eller serier, bomövningar.
5. Mellandelens funktion för att korrigera/ variera sitsen, behov av muskelstyrka för att kunna variera sitsen.

Inverkan

Alla personer som har höjt sin kunskapsnivå en eller två nivåer från ”fenomen före” till ”fenomen efter” vid fenomenet ”inverkan” är helt eller delvis auditiva. Sju av åtta personer som vid ”fenomen efter” som har uppnått nivå 3= ”tillämpning” är kinestetiska som en av deras dominanta lärostil. Endast åtta av 17 personer visade en nivåökning från ”fenomen före” till ”fenomen efter”, varav en person visade en kunskapsminskning. Vid ”fenomen före” och vid ”fenomen efter” har 11 personer angett att ”inverkan är ett sätt att påverka och kommunicera med hästen”, vilket sammanslaget är den vanligaste uppfattningen av fenomenet inverkan. Därefter är uppfattningen att ”god sits och balans är en förutsättning för effektiv inverkan” tillsammans med uppfattningen att ”inverkan handlar om att kunna samverka mellan ryttarens grundläggande hjälper, ryttarkänsla och tajming”. Den största skillnaden mellan de utvalda uppfattningarna var ”effekten av hjälperna”, så som att ”ha hästen på bakdelen”, ”ha hästen i ramen”. Denna uppfattning hade nio personer i ”fenomen efter” mot fyra personer i ”fenomen före”. Se tabell 2. Detaljerat resultat finns i bilaga 3 inverkan.

Tabell 2. Sammanställningen visar personernas uppfattning av fenomenet inverkan

Nr enligt förklaring i text nedan	1	2	3	4
Uppfattning	God sits	Samverkan	Kommunikation	Effekt av hjälperna
Antal personer "fenomen före"	8	6	11	4
Antal personer "fenomen efter"	9	11	11	9

1. Bra sits, balans förutsättning för god effektiv inverkan.
2. Samverkan mellan hjälper, ryttarkänsla, tajming.
3. Beskrivning av ryttarens hjälper samt att de används gemensamt som kommunikation med hästen.
4. Effekt av hjälperna så som att ha hästen "i ramen", "på bakdelen", "i uppförbacke", "hoppa hinder", "lyhörd", "reglera galopp".

Anridning

Den vanligaste uppfattningen av anridning är betydelsen av en bra galopp med totalt 22 uppfattningar från "fenomen före" och "fenomen efter" sammanslaget. Åtta personer har angett detta vid båda tillfällena. Den största skillnaden av uppfattningar är hur ryttaren "anpassar och tillämpar anridningen" med endast en persons uppfattning från "fenomen före" mot sex personers uppfattning från "fenomen efter". Ingen har angett detta vid båda tillfällena. Se tabell 3. Av de personer som höjt sin kunskapsnivå en eller två nivåer är sju av nio auditiva, sex kinestetiska och tre visuella som dominant lärostil eller i kombination med de andra. Detaljerat resultat finns i bilaga 5.

Tabell 3. Sammanställningen visar personernas uppfattning av fenomenet anridning

Nr enligt förklaring i text nedan	1	2	3	4	5	6	7	8
Uppfattning	Vägen mot hindret	Tempo	Distanser	Tillämpning	Bra galopp	Rytm, balans	Sitsens betydelse	Väg, fokusering
Antal personer "fenomen före"	9	9	1	1	8	9	2	13
Antal personer "fenomen efter"	9	3	6	11	14	1	6	9

1. Fakta som till exempel bestämt sig för att hoppa hinder, vägen mot hindret.
2. Tempo.
3. Lång/ kort anridning olika distanser, ur sväng, kombinationer, karaktärshinder.
4. Tillämpning: Olika anridningar rids på olika sätt, hur anpassas anridningen, understödja till distansen.
5. Bra galopp förutsättning för bra språng, bibehåll galopp, ej rida på och av, sitta upp, ha hästen framme/framför sig, att ha en stark galopp, att ha hästen mellan hjälperna.
6. Rytm, balans, bjudning, självbärighet.
7. Sitsens betydelse.
8. Vägen, blicken, planerat vägen, fokusering.

Banhoppning

Av de personer som har den högsta totala kunskapsnivå är båda kinestetiska. Endast en person har ökat sin kunskapsnivå två steg. Totalt vanligaste upplevelsen av ”fenomenet före” är att banhoppning är hinder i följd i en bestämd ordning samt är ett tävlingsmoment. Denna uppfattning av fenomenet består även vid ”fenomen efter” men den största skillnaden till ”fenomen efter” är uppfattningen av att en bana består av olika hindertyper, distanser, linjer, avstånd, anridningar och karaktärshinder med nio uppfattningar i ”fenomen efter” mot fyra uppfattningar i ”fenomen före”. Endast en person har beskrivit den uppfattningen vid båda tillfällena. Tio personer uppfattar vid ”fenomen före” att rytm, tempo och balans har betydelse för banhoppningen, medan endast tre personer har beskrivit den uppfattningen vid ”fenomen efter”. Se tabell 4. Detaljerat resultat finns i bilaga 5.

Tabell 4. Sammanställningen visar personernas uppfattning av fenomenet banhoppning

Nr enligt förklaring i text nedan	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Uppfattning	Hinder i följd	Rytm, tempo	Hindertyper	Plan, fokus	Känsla	Tävlingsmoment	Kontroll på träningen	Sits	Inverkan
Antal personer ”fenomen före”	7	9	4	6	1	7	3	2	4
Antal personer ”fenomen efter”	6	3	9	6	4	7	5	1	2

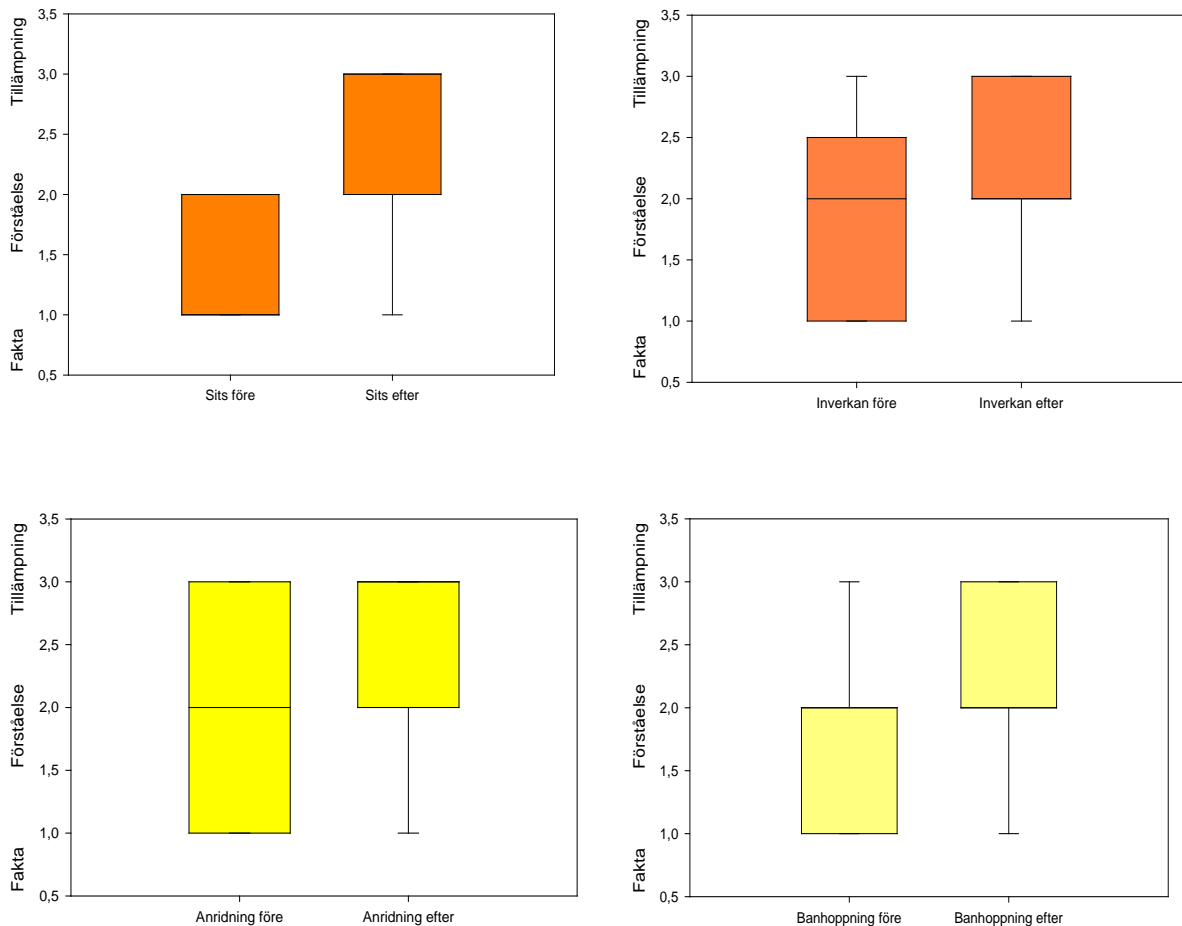
1. Hinder i följd, i bestämd ordning.
2. Rytm tempo balans.
3. Olika distanser och karaktärshinder, kombinationer, svängar samt olika hindertyper.
4. Planering, fokus, mentalt, beslutsamhet, att tänka ett steg före hela tiden.
5. Känsla, flexibilitet, förmåga att kunna lösa problem, att ta beslut, improvisera, handling.
6. Tävlingsmoment, olika klasser.
7. Kontroll på det man har tränat på, mål för den vanliga träningen.
8. Sits, variera samt att det påverkar.
9. Inverkan, ha hästen mellan hjälperna, samverkan mellan hjälperna.

Kunskapsnivå

Figur 3 beskriver personernas kunskapsförändring från ”fenomen före” till ”fenomen efter” värderat enligt Bloom’s taxonomi av författaren. Tre kunskapsnivåer är tillämplade i enlighet med VAK- lärostilarna.

- Nivå 1 Vad = Faktabaserad information
- Nivå 2 Varför = Förståelse av syftet till fakta
- Nivå 3 Hur = Tillämpning av fakta och syfte

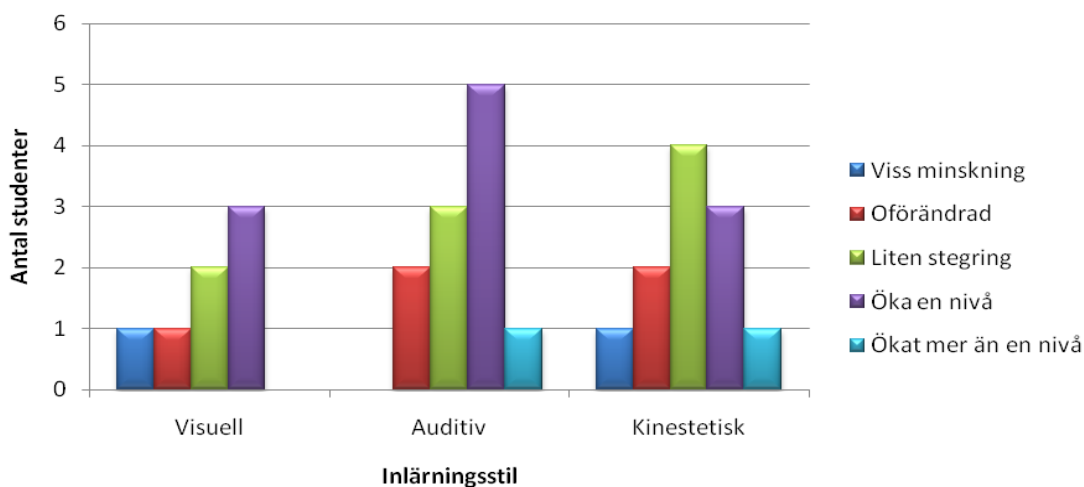
Studenternas förändring i kunskapsnivå enligt Bloom´s taxonomi mellan mättillfälle ”fenomen före” respektive ”fenomen efter” relaterades till lärostil, det vill säga att studenten går från nivå=1 ”att komma ihåg” till nivå=3 ”att tillämpa” innebär en ökning av två nivåer. Figur 3 visar en signifikant skillnad i ökning av studenternas kunskapsnivå indelat, ”fenomen före” till ”fenomen efter” vid ”sits och balans” ($P<0,001$). Medianvärdet vid ”sits” var 1,0 ”före” och 3,0 ”efter”. Även fenomenet ”inverkan” ($P<0,020$) visar en signifikant ökning med medianvärdet 2,0 ”före” och 2,0 ”efter”. Fenomenet ”anridning” visar tendens till signifikant skillnad ($P=0,064$), medianvärden 2,0 ”före” samt 3,0 ”efter”, vilket även ”banhoppning” visar ($P=0,054$) med medianvärdena 2,0 både ”före” och ”efter”.

Figur 3. Visar med en Wilcoxon Signed Rank Test studenternas ökning i kunskapsnivå från ”fenomen före” till ”fenomen efter” vid de fyra fenomenen ”sits och balans”, ”inverkan”, ”anridning” och ”banhoppning”. Plotboxen visar 50 % inom boxens samt medianvärdet markerat.

Den största signifikanta spridningen i kunskapsnivå fanns hos de visuella. Den lägsta spridningen hade de auditiva. De visuella har en jämn spridning av att ha en hög placering alltså en hög ökning i kunskapsnivå och en låg placering det vill säga en låg skillnad i kunskapsnivå. Medelvärdet var högst för det auditiva med en höjning av kunskapsnivå med 3,3 därefter de kinestetiska med ett medelvärde 2,5 och lägst de visuella som de hade det lägsta medelvärdet på 1,8 i sin kunskaphöjning. Alla sju personer av totalt 17 personer, som vid varje fenomen haft den sammanslagna högsta höjningen av kunskapsnivån är auditiva, se tabell 5. Vilket motsvarar 54 % av de auditiva personerna. Figur 4 visar genom en envägs-ANOVA analys ingen signifikant skillnad ($p=0,45$) i fördelningen inom respektive lärostil. Medelvärde \pm standardavvikelse för de olika lärostilarna var:

- Visuell (7 personer): $2,8 \pm 2,6$
- Auditiv (13 personer): $3,3 \pm 2,0$
- Kinestetisk (15 personer): $2,5 \pm 2,4$

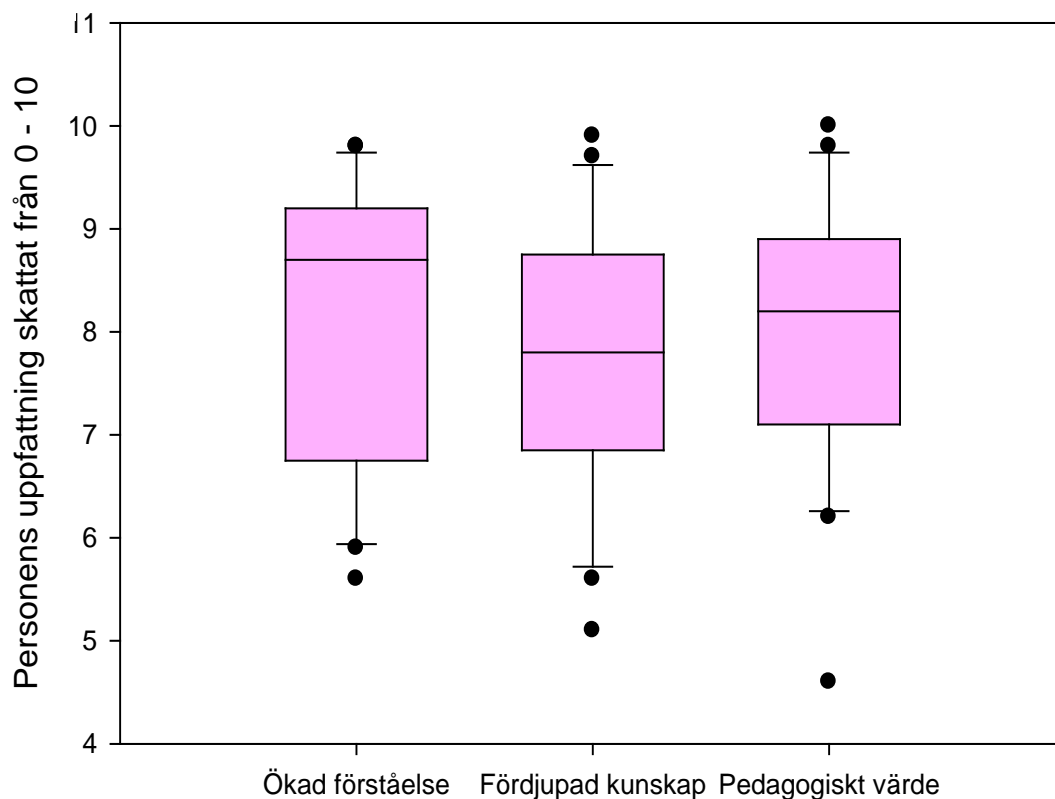
Figur 4. Diagrammet visar förändringen i kunskapsnivå enligt Bloom's taxonomi från måttillfället "fenomen före" respektive "fenomen efter" försöksperioden. Det fanns ingen signifikant skillnad mellan lärostilarna ($p=0,45$).

Tabell 5. Sammanställningen visar en jämn spridning av lärostilarnas totala kunskapsnivå oberoende av skillnaden mellan fenomen före och efter

Totala förändringen i kunskapsnivå mellan "fenomen före" och "fenomen efter" för alla fyra fenomen per person																	
Antal poäng kunskapsnivå	7	5	4	4	4	4	3	3	2	2	2	2	2	1	0	0	-2
Lärostil	A	A	A	A	A	A	A	K	K	V	A	A	K	A	A	V	V
Lärostil	K	V	K	V	K	K	K					V		K	K		K

Enkät för pedagogisk utvärdering

Nio av 21 personer har angett att ”banhoppningsdemot” är ett av de tillfällen som gett den personen mest kunskap. Exempel på vad en taktil och/eller kinestetisk beskrivning är ”Det är när ryttarna har förmedlat sin känsla under bana/eller enkel hinder” eller ”När ryttarna har beskrivit den svåra känslan i olika punkter på passet”. Exempel på en auditiv beskrivning är ”När Daniel och Jens pratade under banhoppningen när de red”. Exempel på en visuell beskrivning är ”När skolhästarna har varit med, för att se hur lärarna löser det”. Av de kommentarer som personerna har gjort har 15 personer beskrivit upplevelsen visuellt, 14 personer auditivt och endast sex personer kinestetiskt oberoende av deras lärstil. En av de två med taktil som ensam dominant lärstil har angett att de var ”Svårt att stå och anteckna, hade man fått suttit hade man kunnat anteckna mer och fått ut mer”. Se bilaga 1. Taktil är enligt VAK-metoden sammanslaget med kinestetisk. Se figur 5.

Figur 5. Resultatet visar studenternas spridning av poängsättning i de olika enkätfrågorna där deras lärstilar är sammanslagna. Plotboxen visar 50 % inom boxens samt medianvärdet markerat. Lägsta och högsta angivna poäng finns även markerat.

Ökad förståelse

Lägsta poäng givet för ”ökad förståelse” var 5,6 poäng och högsta var 9,8 poäng. Av de visuella tyckte 86 % att demonstrationslektionerna hade lett till ”ökad förståelse” med poängen 7,8-9,8 varav 43 % tyckte att det hade ett värde över 9,0 poäng. Det högsta medelvärdet för skattningen av ”ökad förståelse” hade de visuella (8,4), därefter de kinestetiska (8,1) och sedan de auditiva (8,0). Lika många procent av de visuella som av de med kombinationen kinestetisk/och eller taktil tyckte att demonstrationslektionerna leder till en ökad förståelse värderad över 9,0 poäng. Arton av 21 skattade att demonstrationslektionerna ledde till ”ökad förståelse” högre än 6,5. Se figur 5.

Fördjupad kunskap

Den lärstil där flest tyckte att demonstrationslektionerna lett till en fördjupad kunskap var de visuella med 57 % (fyra av sju). Sjutton av 21 skattade ”fördjupad kunskap” högre än 6,5. Alla auditiva visade en skattningen över 6,8. Flest personer som tyckte att demonstrationslektionerna leder till en ”fördjupande kunskap” var de auditiva (sex stycken). Endast en av sju visuella tyckte att demonstrationslektionerna har ett värde lägre än 7,4. Se figur 5. Medelvärdet för ”fördjupad kunskap” var högst hos de visuella med 8,1, sedan de auditiva med 7,8 och lägst de kinestetiska med 7,6. Se tabell 6.

Pedagogsikt värde

Nitton av 21 skattade demonstrationslektionernas ”pedagogiska värde” högre än 6,5. Skattningsvärden för ”ökad förståelse” låg mellan 5,6 och 9,8, ”fördjupad kunskap” låg mellan 5,1 och 9,9 och skattningen för det ”pedagogiska värdet” låg mellan 4,6 och 10. Den grupp som skattar demonstrationslektionernas ”pedagogiska värde” högst är de visuella (medel 8,2) därefter de auditiva (medel 8,0) och lägst de kinestetiska (medel 7,9). Se figur 5.

I tabell 6 är personernas lärstilar uppdelade. Resultatet visar att vid ”ökad förståelse”, ”fördjupad kunskap” samt ”pedagogiskt värde” hade de visuella personerna högst skattning med medelvärdena 8,4, 8,1 samt 8,2. De auditiva skattade ”ökad förståelse” lägst med medelvärdet 8,0 och de kinestetiska hade den lägsta skattningen på ”fördjupad kunskap” med medelvärdet 7,6 samt demonstrationslektionernas ”pedagogiska värde” med medelvärdet 7,9. Den högsta spridningen hade de auditiva vid skattningen av demonstrationernas ”pedagogiska värde” och den lägsta spridningen hade de visuella i skattningen av ”fördjupad kunskap”. Resultatet visar ingen signifikant skillnad mellan de olika lärstilarna. Alla visuella personer uppfattar att demonstrationslektionerna har lett till fördjupad kunskap med ett värde över 6,8.

Tabell 6. Sammanställning av medelvärde \pm standardavvikelse för studenternas skattning (0 – 10) av hoppdemonstrationernas bidrag till ökad förståelse och fördjupade kunskap samt pedagogiskt värde. Resultatet är grupperat efter lärstil. Det fanns inga signifikanta skillnader mellan lärstilarna inom parametrarna

	Antal	Ökad förståelse	Fördjupad kunskap	Pedagogiskt värde
Visuell	7	8,4 \pm 1,4	8,1 \pm 0,9	8,2 \pm 1,2
Auditiv	13	8,0 \pm 1,4	7,8 \pm 1,4	8,0 \pm 1,5
Kinestetisk	15	8,1 \pm 1,4	7,6 \pm 1,4	7,9 \pm 1,4
Signifikansnivå (ANOVA)		p=0,86	p=0,76	p=0,84

DISKUSSION

Kunskapsnivå

Har demonstrationslektionerna bidragit till studentens kunskapsutveckling?

Intressant är att demonstrationslektioner till största del gynnade kunskapsutvecklingen för de med auditiv som dominant lärstil. Dessa studenter är i många fall redan gynnade vid föreläsningar och genomgångar i ridhus samt på sal. I studien är kinestetisk och taktil lärstil hopslaget enligt VAK- metoden. Av de tre studenter som hade enbart taktil dominant lärstil så tyckte alla (100 %) att demonstrationslektionerna hade skattats att leda till en svag fördjupad kunskap (5,6-6,8). Vid fenomenet ”sits och balans” har sex personer höjt sin kunskapsnivå två steg, sju personer ett steg, en person har sänkt sin kunskapsnivå ett steg. Förändringar i uppfattningen av fenomenet är störst gällande ”mellandelens funktion” samt ”betydelse för att korrigera och variera sitsen”, därefter tillämpning av sits- och balansövningar, så som exempelvis sitsträning på lina eller genom bomövningar. Även uppfattningen av ”sitsens betydelse för god inverkan har ökat”. Sedan tidigare känt för studenterna är hur de olika sitsarna benämns och beskrivs samt att ”balans är en förutsättning för att kunna sitta korrekt”. Ingen student hade uppnått nivå 3= ”tillämpning” vid ”fenomen före” men tio stycken efter ”fenomen efter”.

Vid fenomenet ”inverkan” ökar uppfattningen från ”fenomen före” till ”fenomen efter” mest vid ”effekten av ryttarens hjälper” för att ha hästen till exempel ”i ramen”, ”på bakkdelen”, ”i uppförsbacke”. Uppfattningen ökade även angående att ”inverkan omfattar samverkan av ryttarens hjälper, ryttarkänsla och tajming”. Sedan tidigare har studenterna uppfattat vikten av en ”god sits för att kunna inverkan” samt att ”inverkan är att kommunicera med hästen”. Tre personer ökade sin kunskapsnivå två steg, fem personer ökade ett steg, en person sänkte sin kunskapsnivå.

Vid fenomenet ”anridning” minskade uppfattningen av vikten av ”tempo”, ”rytm och balans” samt ”vägen till hinder” och har ersatts av att ha ”en bra galopp” och ”distansens betydelse” så som ”lång/kort anridning”, ”vilken hindertyp”, ”kombinationer” samt ”karaktärshinder”. Uppfattningen av ”att kunna anpassa ridningen till hindret efter hästen”, ”att kunna understödja till distansen” samt ”vikten av en god sits och position” ökade. Endast två personer ökade sin kunskapsnivå två steg och en person minskade sin

kunskapsnivå två steg och sju personer har ökat ett steg. "Anridning" visade den högsta kunskapsnivån vid "fenomen före" med sex personer som nått nivå "tillämpning" och sedan elva stycken vid "fenomen efter".

Vid fenomenet "banhoppning" har endast en person ökat sin kunskapsnivå två steg, åtta personer har ökat ett steg och två har minskat sin kunskapsnivå ett steg.

Under andra årets vårtermin läser studenterna Hoppning 1 då skall eleven kunna "redogöra för ridläran avseende hoppning samt beskriva träningsmetoder", motsvarande nivå 2- "Att förstå" (Kursmål enligt kursplaner i Studiehandbok SLU hippologprogrammet 2009/2010). Resultatet visar att alla utom två studenter har uppnått nivå 2 för fenomenet "sits och balans", samma gällande för fenomenet "inverkan". För fenomenet "anridning" och "banhoppning" har alla utom tre studenter uppnått förståelse. Av de studenter som enbart uppnått nivå 1= "Att komma ihåg" förekommer en student vid fenomenen "sits", "inverkan" och "banhoppning". En annan student som förekommer flera gånger, återkommer vid fenomenen "inverkan", "anridning" och "banhoppning". Totalt sett är det sex personer som inte har uppnått nivå 2= "Att förstå" av alla fenomenen sammanslaget. Fyra av fem av dessa personer är kinestetiska som en av deras dominanta lärtstil. Tre är auditiva och två visuella. Detta styrker tidigare resultat av de lärstilarna som är mest gynnade av demonstrationslektionerna.

Pedagogiskt värde

Hur påverkar lärstilen demonstrationslektionernas pedagogiska värde för studenten?

Alla taktila tyckte att demonstrationslektionerna hade ett pedagogiskt värde över 7,5 varav en av dem tyckte att det pedagogiska värdet var över 8,6. Sannolikt är att av de 15 auditiva personerna så var nio av dem även kinestetiska, vilket medför att de är gynnade på grund av sin auditiva lärtstil men mindre gynnade av sin kinestetiska lärtstil. Totalt sett borde dessa personer ändå ha goda möjligheter att tillgodogöra sig informationen i samband med hoppdemonstrationerna.

Den lärtstil där man tyckte att demonstrationslektionerna hade lett till högst skattning av det pedagogiska värdet var de visuella, därefter de auditiva och sedan de kinestetiska. Dock var det endast två personer totalt som skattade demonstrationslektionerna lägre än 6,5.

Demonstrationslektionerna syftar till att ge en bred plattform som tar upp viktiga milstolpar inom ridkonsten upp till 1,20 m hoppning samt ge eleverna inblick i den fortsatta progressionen. Vidare syfte är att likrikta hopplärarna, genom att ta upp och diskutera vilka milstolpar som är relevanta samt på detaljnivå gemensamt ha samsyn inom varje valt ämne.

Den totalt mest nöjda gruppen var de visuella med ett medel på 8,2. Därefter hade både de auditiva och kinestetiska samma värde (7,9) för "ökad förståelse", "fördjupad kunskap" och "pedagogiskt värde" sammanslaget. Alla tre lärstilarna ansåg att demonstrationslektionerna har lett till ökad förståelse skattad över 8,0 i medel.

Hoppdemonstrationerna har utförts under en tidsperiod på 25 veckor vilket kan påverka studenternas förmåga att uppnå tillämpning inom ämnet. Studenterna kommer ha kortare tidsperiod efter de senare demonstrationslektionerna än de första. Sannolikt är också att

de ämnen som tas upp vid de första demonstrationslektionerna återkommer flera gånger vid de demonstrationslektionerna som efterföljer.

I Morgan m fl (2008) studie om utbildningstrappan i hoppning kan man se att ryttarna som ingick i studien hade en signifikant förbättring under båda åren studien genomfördes, samt att ryttarna det ena året hade en signifikant förbättring av ”inverkan och effekt av hjälperna”. Man kunde dock inte utläsa någon signifikant skillnad vid stegen ”rytm och balans” samt ”hinder i följd”, liksom kunskapsnivån för ”anridning” och ”banhoppning”. Man kan anta att ”sits och balans” samt ”inverkan” inte kräver lika lång tidsperiod för att lära sig som ”anridning” och ”banhoppning” eller att studenternas förkunskaper i de två förstnämnda fenomenen är större vilket leder till en högre kunskapsnivå.

Undervisningsmetoder

För att utveckla undervisningsmetoder och öka studenternas kunskapsnivå bör man undvika att använda enbart auditiv undervisning. Detta på grund av att det redan är den mest gynnade lärstilen enligt resultatet för lärstilar. Exempel på auditiv undervisning är det traditionella där ridläraren står still och instruerar studenten. Även om ridläraren förklarar övningen kinestetiskt med exempelvis liknelser så kommer studenten ha svårt att lära in om hon/han inte är auditiv. Auditiv i kombination med kinestetisk var det vanligaste, vilket visar vikten av att eleven själv behöver ha möjlighet att pröva och bli instruerad samtidigt. Genom att ridläraren som undervisar kan sitta upp och visa och sedan låta studenten pröva och känna kommer studenten kunna öka sin kunskap via flera lärstilar, vilket ökar sannolikheten att förstå instruktionen och därmed genomföra övningen eller rörelsen själv. Det visar också betydelsen av att ha ekipage med under lektionerna som kan visa ”hur det skall vara” så studenten kan se vad som menas. Man bör tänka på att den kinestetiska personen sannolikt kommer att ha svårt att använda sin/sina andra lärstilar om känslan inte är bra.

Ridlärarna i Berglunds (2000) studie beskrev tidsbrist som en anledning till att demonstrationslektioner i mycket liten utsträckning används på ridskola. Man kan anta att eleverna tycker att det stjälar riddtid. Långsiktigt finns det sannolikt samarbetsvinster med att ha kortare demonstrationer inför till en period med ett visst arbete eller tema. Det skulle troligen spara tid under själva lektionen, då ridläraren inte behöver ha så många genomgångar. Det skulle ge mer tid till ridläraren att undervisa eleverna.

Westbergs (1999) studie visar ett resultat av att en ridlärare föredrar att undervisa med tonvikten på deras egen lärstil. Exempel är att den auditiva anser att det är av stor vikt att förklara innebörden av olika ord eller fackspråk. Den kinestetiska skulle vilja ha större kunskap om fakta men anser att det är mycket relevant att eleverna får känna och pröva sig fram. Den visuella vill visa hur övningen går till och använder ofta rutinerade ekipage i sin undervisning för att visa hur det skall se ut och i samband med det förklara, för att sedan låta eleverna pröva. Genom att ridläraren har kännedom om sin egen lärstil kommer denna också kunna bli bättre på att lära ut oberoende av detta. Den optimala ridläraren torde vara en person som inte är för dominant i en lärstil utan har förmågan att använda sig av alla olika stilar. Risken finns att den enbart kinestetiska ridläraren får problem att förklara för den auditiva personen.

Enligt Axelsson m fl (2008) studie skulle ridlärarna själva ange deras lärstil. Flest angav att de var visuella, näst flest angav sig vara kinestetiska och enbart två ansåg sig vara auditiva. Trots detta svarade flest ryttare att de ansåg att ridläraren gav flest auditiva instruktioner och att de skulle vilja att ridläraren visade mer. Berglunds (2000) studie visar att fem av nio elever på ridskolan anser sig själv lära sig bäst ”om man prövar själv”. Tre av dessa lärde sig effektivast när ridläraren visar och en när ridläraren förklarar. Detta motsäger resultatet för denna studie. Vid frågan om eleven vill att ridläraren skall kommentera övningen, vill fem av nio ha instruktioner under övningens genomförande, vilket skulle kunna härledas till en lärstil som motsvarar auditiv och kinestetisk. Även Axelssons (2008) studie visar att majoriteten av eleverna föredrog att ridläraren visar övningen. Dessa två studier styrker antagandet att demonstrationslektioner har ett stort pedagogiskt värde.

I resultatet av lärstilar, hade flest studenter kinestetiska och/eller taktila därefter auditiva och minst antal personer var visuella som ensam dominant lärstil eller i kombination med annan lärstil. Den vanligaste kombinationen var auditiv i kombination med kinestetisk och/eller taktil, vilket bekräftar elevernas syn på hur undervisningen utförs i Axelsson m fl studie (2008). Den minst vanliga dominanta lärstilen var dock att vara enbart auditiv. Av de kommentarer som personerna gjort vid ”enkät för pedagogisk utvärdering” har 15 personer beskrivit upplevelsen visuellt, 14 personer auditivt och endast 6 personer kinestetiskt oberoende av deras lärstil, vilket även stödjer Axelsson (2008) och Berglund (2000) studier.

Material och metod

Andra metoder som exempelvis ”MAKIS” (Motivation, Aktivitet, Konkretion, Individualisering och Samarbete) (Westberg, 1999), kommer troligen att påverka hur pass mottaglig varje enskild student är för varje fenomen vid demonstrationslektionerna. Troligen kommer de ryttare som är mycket motiverade att utvecklas mer i sin hoppning än andra. Dessa är sannolikt mer benägna att koncentrera sig oavsett om instruktioner och genomgångar inte är anpassade till deras lärstil. Det hade varit intressant att fortsatt studera och jämföra deras upplevelse av fenomenet utifrån VAK- metoden jämfört med ”MAKIS”.

Man kan även i detta anta att vissa studenter lägger större vikt vid att uppmärksamma vissa ridlärarens instruktioner mer än andras beroende av den respekt personen känner för ridläraren. Till exempel när en person, som av studenten anses som en ”duktig ryttare”, beskriver sin känsla, kommer troligen studenten lägga större vikt vid att minnas den informationen än om en ryttare som personen inte anser vara lika duktig ryttare, skulle beskriva samma känsla.

Studenternas svar vid studien av fenomenologisk karaktär har av författaren tolkats enligt Bloom`s taxonomi. Det är sannolikt att vissa studenter har utelämnat vissa delar av svaren på grund av exempelvis tidsbrist eller misstolkning av frågan. De uppfattningarna som har plockats ut från svaren av författaren är de begrepp som är vanligast återkommande och stöds av litteraturen. Detta gör att det finns flera andra uppfattningar av varje fenomen som för studenten är relevanta och enligt fenomenologin bör tolkas som studentens kunskap.

Författaren har goda förkunskaper och lång erfarenhet och utbildning inom ämnet ridlära och hoppning och kan därför med relativt stor säkerhet göra relevanta bedömningar för kategorisering av svaren för fenomenen ”Sits och balans”, ”Inverkan”, ”Anridning” och ”Banhoppning”.

Vidare studier

Genom att hopplärarna kan följa ett tydligt manus hur varje demonstrationslektion skall genomföras, säkerställs kvalitet, nivå och innehåll. Demonstrationslektionens ämne likriktas samt relevansen av innehållet. Hur får man en person att bearbeta fakta och information på det sättet man vill och avser att beskriva den? Hur eliminerar man betraktarens egna referensramar så de uppfattar informationen på det sätt den är avsedd? Genom ett konstnärligt utvecklingsprojekt produceras ett underlag för hur varje enskild demonstration skall ledas och genomföras. På det sättet säkerställs kvalitén på innehållet samt att lärarna har goda chanser till att likrikta sig. Utbildningsmaterialet skall vara en ram där fakta skall kombineras med beprövad erfarenhet och färdighet inom ridkonst. I utbildningsmaterialet ges utrymme för att delge eleverna praktiska exempel samt erfarenheter. Det vore intressant att jämföra om de studenter som är enbart kinestetisk och/eller taktil i sin lärstil hade lika lätt att uppfatta fenomenen om de hade haft samma föreläsning på sal. I enkäten för utvärdering av pedagogisk värde kan man se att de taktila antyder svårighet att fokusera då de står upp och skall anteckna samtidigt. Endast en person av alla lärstilarna ”instämmer oftast” att denna har ”behov av att röra sig för att kunna fokusera”.

I studien är T (taktil) och K (kinestetisk) sammanslaget enligt VAK-metoden. Av totalt 15 kinestetiska personer var fem av dem också taktila som dominant lärstil (KT). Tre av 15 var endast taktila i sin dominanta lärstil, men alla taktila är med stöd av litteraturen benämnda som kinestetiska. Tre personer av dem som är dominant taktila i kombination med annan lärstil i studien ”instämmer ibland” (värde mellan 3,5-6,5) med att vara kinestetiska. Skillnad i resultatet kan finnas om man skulle separera taktil och kinestetisk.

Antalet svar för lärstilarna var 21 stycken, fenomenologisk studie 17 stycken och för enkät för pedagogisk utvärdering 21 stycken. För att säkerställa personernas faktiska lärstil kan det vara relevant att personerna utför enkäten mer än en gång, då enkäten enbart ger en uppskattning av studentens lärstil för just den givna perioden. Saker som kommer att påverka hur man lär in är till exempel; sömn, miljö, stress, tidigare erfarenhet eller temperatur (Dunn, 2001).

För att särskilja specifikt hur varje lärstil påverkas och skattas, kan det vara relevant att särskilja personer som har en ensam dominant lärstil från de med en kombinerad lärstil. Resultatet skulle då sannolikt visa på större skillnader.

Med bakgrund av jämförelsen av denna studie och Axelsson (2008) samt Berglund (2000) är det sannolikt inte relevant att avgöra en persons lärstil grundad på en skriven kommentar. Troligen kommer den kinestetiska personen att skriftligt redogöra sin information så den upplevs visuell. Relevant kan däremot vara att personen kommenterar om den vill prova själv, om den vill anteckna och så vidare.

Slutsatser

Även om demonstrationslektionernas upplägg syftar till stor del att gynna de visuella, visar resultatet att det trots allt verkar främja främst de auditiva sedan de visuella och minst de kinestetiska. Eftersom auditiv i kombination med kinestetisk är den vanligaste typen av lärstil blir dessa personer ändå indirekt gynnade av demonstrationslektionerna. Tidigare studier visar att elever oftast föredrar att ridläraren visar övningen (Axelsson, 2008) och att eleven själv får pröva och samtidigt bli undervisad (Berglund, 2000). Då de flesta studenter har mer än en lärstil, vilket gör att det effektivaste sättet att lära ut det som för studenten är nytt eller svårt är att försöka använda sig av fler lärstilar i sin undervisning. Demonstrationer i hoppning har ett stort pedagogiskt värde och leder till ökad kunskap och fördjupad förståelse men det varierar mellan de olika lärstilarna.

Summary

Keywords: Teaching, learning style, riding instructor, horse, jumping

A riding instructor professional role is to educate riders and increase their knowledge of horsemanship. Usually, there are 6-12 students in a group, which places heavy demands on the riding instructor to get its message across. Each rider has their individual learning style and their own prior knowledge and skills. For each rider to develop requires that the riding instructor mastered a pedagogy that promotes the visual rider, the rider auditory and kinaesthetic and /or tactile rider. The purpose of this study is to document how the demonstrations in the jumping can be implemented with a clear theme and a well thought out progression and to evaluate students' views on teaching and shape educational value associated with the student's learning style. The study has two issues. Contributes demonstration lessons to pupils' knowledge? How does learning style lesson pedagogical value for students?

The students participating in the study are studying the second year at university, specializing in riding instructor. During the academic year 2010/2011, the students have participated in eleven practical demonstrations. The demonstrations have a predetermined sequence with the contents: "From beginning to end", "Seat training in longeline", "The rider's influence and hope the horse ground work", "Rhythm and approaching the fence", "Young horse training", "Free jumping", "Style Show Jumping," "The warm-up before show jumping ", "Show jumping ", " jump-off and turns "and" Trouble solution ".

Results: The collection consisted of a phenomenological study aims to describe what he/she has perceived and how the person relates to the perceived. The person who understands is considered as the knowledge the person has achieved. The students carried out before the first demonstration lesson and after the last demonstration lesson, a questionnaire with the question: How do you experience the following phenomena - definition and associations? "The rider's seat and balance," "Impact", "Approach" and "Show jumping". The student's perception of the respective phenomena, have been estimated according to Bloom's taxonomy. It is based on six levels of how the person learns something new or difficult. The six levels allows the teacher to know at what level students have learned and make it clear how students will increase their knowledge

To identify people's most dominant learning style there is used a questionnaire of the Brain Books Style Questionnaire Adult™ (StilenkätVuxen™), 2005. The answers give an idea of the person's learning style. In order to infer an affinity of learning style is often used a VAK test, which is a practical test in an individual case and specific time gives an indication of sensory dominance (Boston, 1998). VAK stands for; V= Pictures (Visual), A = Sound (Auditory), K = Emotions (kinaesthetic and /or tactile). The result of learning styles showed that seven people were visual, 13 people were auditory and 15 people kinaesthetic and /or tactile. Learning styles were both single and in combination with one or two styles. The most common combination was auditory, combined with kinaesthetic and /or tactile.

Those who have reached the highest level of knowledge are the auditory students. The visual students felt that the demonstration classes led to maximum educational value. In the "phenomenon before" at "seat and balance" has six people raised their level of knowledge in two stages. Changes in the perception of the phenomenon is most in "effect of influencing the horse" as between the "waist function and importance to have a correct and varied seat". No student had achieved level 3 = "application" in "phenomenon before" but ten of the "phenomenon after".

The phenomenon "Effect of the rider's aids " increases the perception of the "phenomenon before" to "phenomenon after" most in the perception of the "effect of the rider's aids" to have the horse such as "in the frame" or "on the hind legs" and "up hill". Three people increased their knowledge in two stages. The phenomenon of "Approaching the fence" decreased perception of the importance of "tempo", "rhythm and balance" and "the path to the fence", and has been replaced by having a "good canter" and the "importance of long /short approaches to the fence", "the character of the fence", "combinations" and "distance". The notion of being able to "adjust the riding to the fence by the horse" and "able to support in to the distance" and "the importance of a good seat and position" has increased. Only two people increase their knowledge level two steps. "Approaching the fence" showed the highest level of knowledge in "phenomenon before" with six people who had reached the third level of "application" and in the "phenomenon after" eleven people.

In the phenomenon of "Show Jumping" there were only one person that had increased its knowledge in two stages. Total common experience of the phenomenon is that "show jumping" is "fences in a row in a particular order" and is a "competitive element to the daily basic work". The view in "phenomenon after" shows the largest difference compared to the "phenomenon before" in the perception of a "track consists of various fences and types", "distances", "routes", "approaches" and "nature of fences" with nine views of the "phenomenon after" the four perceptions of the "phenomenon before."

As an educational evaluation, the students also answer a questionnaire how they feel demonstration lessons have: led to greater understanding, leading to deeper knowledge and how they perceive the lesson pedagogical value. There were found that the demonstration lessons had led to a maximum estimate of the educational value mostly to the visual, then the auditory and the at last the kinaesthetic.

In conclusion, it can be seen that even if the lesson structure is mainly designed to promote the visual, the result shows primarily to promote the auditory, followed by the

visual and last the kinaesthetic. Since auditory combined with kinaesthetic is the most common type of learning style to become, these people still indirectly benefit from the demonstration lessons. Previous studies show that students usually prefer riding instructor that demonstrates the exercise before trying (Axelsson, 2008) and most of the pupils want to try themselves and at the same time be taught (Berglund, 2000). Since most students have more than one learning style, which means that the most effective way to teach what the student think is new or difficult, is trying to use more learning styles in their teaching. The study shows that demonstrations classes in jumping are a great educational value and leads to greater knowledge and deeper understanding but varies between the different learning styles.

FÖRFATTARENS TACK

Tack till Karin Morgan som handlett mig genom barmark och snårskog fram till gläntan.

REFERENSER

Litteratur

- Axelsson, E. Hansson, J. Lind, J. 2008. *Ridundervisningens anpassning till lärstilar*. Fördjupningsarbete nr 353, Strömsholm. Sveriges Lantbruksuniversitet, enheten för hippologiskt högskoleutbildning, Uppsala.
- Berglund, J. 2000 *Demon- en undervisningsmetod för ridskola?* Fördjupningsarbete nr 144, Strömsholm. Sveriges Lantbruksuniversitet, enheten för hippologiskt högskoleutbildning, Uppsala.
- Boström, L. 1998. *Från undervisning till lärande*. Falun: Brain books.
- Brain Books, 2005. Lärstilar Vuxen StilenkätVuxen™ CD-skiva www.brainbooks.se Ny version.2005.
- De Némethys, B. 1988. *Hopplära Moderna metoder på klassisk grund*. Västerås; ICA-förlaget AB 1990.
- Dunn, R. 2001. *Nu fattar jag! Att hitta och använda sin lärandes stil* Andra upplagan. Jönköping: Brainbooks.
- Fredricson, J. 2010. Vägen till hindret Lättare sagt än gjort, Equipage, **volym (4)**: sid 36-40.
- Gudmundsson, C. 1999. *Konsten att lära ut... och in*. Andra omarbetade upplagan 1999. Jönköping; Seminarium Utbildning & Förlag AB.
- Jacobsson, L. Sunnanväder, P. 2002. *Utvärdering av övningar för utbildningstrappan i hopping*. Fördjupningsarbete nr 185, Strömsholm. Sveriges Lantbruksuniversitet, enheten för hippologiskt högskoleutbildning, Uppsala.
- Klimke, R 1993. *UNGHÄSTEN Grundutbildning från föl till första tävlings start. 2 :a reviderade upplagan*. Stockholm; Natur och kultur/LT's förlag 1998.

- Miesner, S. Putz, M. Plewa, M. Frömming, A. 2003a. *Ridhandboken 1 Grundutbildning för ryttare och häst*. Svenska Ridsportförbundet Tredje upplagan 2006. Helsingborg; Gyllene snittet 2003.
- Morgan, K, Pettersson, A-C. Berggren, E. Zetterqvist Blockhuis, M.(2008) *Goal related educational staircase in show jumping*. International Society for Equitation Science. Dublin 2008.
- Morris, G. H. Harris S. E.1993. *Vinnande hoppning*. Västerås; ICA bokförlaget AB 1995.
- Olsson, H. och Sörensen, S. 2001. *Forskningsprocessen- Kvalitativa och kvantitativa perspektiv*. Andra upplagan. Stockholm; Liber AB 2007.
- Paalman, A. 1968. *Träna hästen för hoppning*. Västerås; ICA-förlaget AB 1976.
- Robert, M. 2005. *The secrets and methods of a great champion*. Frankrike 2005.
- Ridfrämjandet. 1992. *Ridhandboken*. Studieförbundet i samarbete med Ridfrämjandet. AB Grafiska Gruppen 1992.
- SLU, 2009. *Studiehandbok SLU Hippologprogrammen*. Uppsala; SLU Service/ Repro SvRF (Svenska Ridsportförbundet). 2005. *Ridinstruktion*. Reviderad och moderniserad upplaga av 1940 års upplaga av "Ridinstruktion" Västkustens Tryckeri AB
- Systat Software. 2006. *Sigmastat version 3.5*. Systat Software, Inc. Richmond, California, USA.
- Söderstrand, S. Bilock, L. Björe, L. Berggren, E. Kjellberg, L. Zetterqvist, M. 2001. *Hopplära- Strömsholmsmetoden*. Borås; Natur och kultur/LT's förlag
- Trowald, N. 1971. *Lärandesteorier*. Sjätte tryckningen. Lund; Studentlitteratur 1979.
- Westberg, C. 1999. *Finns det ett samband mellan in-och utlärningsstil?* Fördjupningsarbete nr 74, Strömsholm. Sveriges Lantbruksuniversitet, enheten för hippologiskt högskoleutbildning, Uppsala.
- Wijnblad, L. 1990. *Inridning utbildning av föl och unghäst*. Västerås; ICA-förlaget AB 1990.
- Zetterqvist Blokhuis, M. 2004. *Pedagogik för ridlärare- Strömsholmsmetoden*. Strömsholm; Föreningen Ridskolan Strömsholm.

Internet

- Forehand, M. 2005. *Bloom's taxonomy; Original and Revised*.
http://projects.coe.uga.edu/epltt/index.php?title=Bloom%27s_Taxonomy (hämtad 2011-04-02)
- Malmö University. 2011. *Vi är ett A!*
http://dspace.mah.se/dspace/bitstream/2043/8493/2/Utdrag_metodhandbok_bilaga2.pdf (hämtad 2011-04-02)
- Nationalencyklopedien. 2011. Lärande. <http://www.ne.se/lang/inl%C3%A4rning> (hämtad 2011-04-12)

- Olofsson Stenberg, J., Wigenstam, U. 2004. *Vilken är min lärstil- en studie om grundskoleelevers medvetenhet om hur de lär sig bäst*.
<http://epubl.ltu.se/1402-1595/2004/25/LTU-PED-EX-0425-SE.pdf> (hämtad 2011-04-02)
- Steinberg, J. 2011. *Pedagogik i praktiken – att underlätta lärandet för sig själv och andra*. http://www.steinberg.se/files/downloads/Pedagogik_i_praktiken.pdf (hämtad 2011-04-02)
- Svenska Ridsportförbundet. 2011. *TÄVLINGSREGELMENTE bestämmelser 3 hoppning*.
http://www3.ridsport.se/ImageVault/Images/id_110/ImageVaultHandler.aspx (hämtad 2011-04-02)
- Svenska Ridsportförbundet. 2011. *TÄVLINGSREGELMENTE gemensamma bestämmelser 1*.
http://www3.ridsport.se/ImageVault/Images/id_8391/ImageVaultHandler.aspx (hämtad 2011-04-02)

Lästa men ej refererade källor

- Kvale, S. 1997. *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund; Studielitteratur 2007.
- Miesner, S. Putz, M. Plewa, M. Frömming, A., 2003b. *Ridhandboken 2 Vidareutbildning för ryttare och häst*. Svenska Ridsportförbundet Andra upplagan 2004. Helsingborg; Gyllene snittet .

BILAGOR

Bilaga 1. Enkät för utvärdering av pedagogiskt värde

Enkät DEMO 2010-2011

1. Till vilken grad har demona hjälpt dig till en ökad **FÖRSTÅELSE**?
(markera på linjen)

Inte alls I mycket hög grad

2. Till vilken grad har demon hjälpt dig till **FÖRDJUPAD KUNSKAP**?
(markera på linjen)

Inte alls I mycket hög grad

3. Vilket **PEDAGOGISKT VÄRDE** tycker du att demona har?
(markera på linjen)

Inget alls Mycket stort

4. Beskriv det tillfälle under de demona som varit som har gett dig mest!

Tack för din medverkan! Hälsningar Anna-Clara

Bilaga 2. Personernas uppfattning om ”Sits och balans”.

Nr	Sits					"Fenomen före"					"Fenomen efter"					Kunskapsnivå				Dominant/a lärandes stil/ar	
	Kod/ Uppfattning	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	"Fenomen före"	"Fenomen efter"	Total		
1	1					1	1	1		1	1	3	4	2	A	K					
4	1	1			1	1	1		1		1	3	4	2	K						
7	1	1	1			1	1	1			1	3	4	2	A	K					
20	1			1		1	1	1	1		1	3	4	2	A	K					
21	1	1				1	1	1	1	1	1	3	4	2	A	K					
15	1						1	1	1		2	3	5	1	A	K					
18	1	1	1				1				2	3	5	1	A	V					
19	1	1				1	1	1			2	3	5	1	K						
5		1	1				1				1	2	3	1	A	V					
11	1	1				1	1	1	1	1	1	3	4	2	K						
12	*						1	1	1		1	2	3	1	A	V					
17	1	1	1				1				1	2	3	1	V	K					
8	1	1		1		1	1				2	2	4	0	V						
10		1	1				1	1			2	2	4	0	A						
13	1	1				1	1			1	1	1	2	0	A	K					
3	1	1	1				1	1		1	2	1	3	-1	A	K					
14		1		1		1			1		2	3	5	1	A	K					
Antal	13	13	6	3	1	10	16	10	7	5	Av alla fullständiga svar										

* Personen har ej svarat något av alternativen

1. Djup lätt sits och lätt sits eller två & trepunktsits.
2. Balans ryttaren ha kroppskontroll, balans förutsättning för god sits och inte störa hästen, följsamhet, ett med hästen.
3. God sits förutsättning för god inverkan.
4. Tillämpning så som sitsträning eller serier, bomövninga...
5. Mellandelens funktion för att korrigera/variera sitsen, behov av

muskelstyrka för att kunna variera sitsen.

Bilaga 3. Personernas uppfattning om ”Inverkan”.

Inverkan	"Fenomen före"				"Fenomen efter"				Kunskapsnivå				Dominant/a lärandes stil/ar
	Nr	1	2	3	4	1	2	3	4	"Fenomen före"	"Fenomen efter"	Total	
Person/ Uppfattning	God sits	Samverkan	Kommunikation	Effekt av hjälper	God sits	Samverkan	Kommunikation	Effekt av hjälper	"Fenomen före"	"Fenomen efter"	Total	Skiltnad	
3	1			1		1	1		1	3	4	2	A K
7		1	1			1	1		1	3	4	2	A K
18			1	1	1	1	1		1	3	4	2	A V
1	1	1		1	1	1	1	1	2	3	5	1	A K
15	1				1	1			2	3	5	1	A K
5		1	1				1	1	1	2	3	1	A V
10			1					1	1	2	3	1	A
21			1		1				1	2	3	1	A K
11	1		1		1			1	3	3	6	0	K
17	1	1	1		1	1	1	1	3	3	6	0	V K
20	1			1		1	1	1	3	3	6	0	A K
8	1	1			1	1		1	2	2	4	0	V
12		1	1			1	1		2	2	4	0	A V
14	1				1		1	1	2	2	4	0	A K
4			1				1		1	1	2	0	K
13			1			1	1	1	1	1	2	0	A K
19			1		1	1			3	2	5	-1	K
Antal	8	6	11	4	9	11	11	9	Av alla fullständiga svar				

1. Bra sits, balans förutsättning för god / effektiv inverkan.
2. Samverkan mellan hjälper, ryttarkänsla, tajming.
3. Beskrivning av ryttarens hjälper samt att de används gemensamt som kommunikation med hästen.
4. Effekt av hjälperna så som att ha hästen ” i ramen!

”på bakdelen”, ”i uppförbacke”, hoppa hinder,
lyhörd, reglera galopp.

Bilaga 4. Personernas uppfattning om ”Anridning”.

Anridning	"Fenomen före"								"Fenomen efter"								Kunskapsnivå				Dominant/a lärandes stil/ar
	Nr	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8	"Fenomen före"	"Fenomen efter"	Total	
Kod/ Uppfattning vägen mot hindret	tempo	Distanser	Tillämpning	Bra galopp	Rytm, balans	Sitsens betydelse	Väg, fokusering	vägen mot hindret	tempo	Distanser	Tillämpning	Bra galopp	Rytm, balans	Sitsens betydelse	Väg, fokusering	"Fenomen före"	"Fenomen efter"	Total	Skillnad		
7	1	1				1			1	1		1		1			1	3	4	2	A K
19		1	1		1		1	1		1			1		1		1	3	4	2	K
8	1	1			1			1			1	1	1				2	3	5	1	V
12	1							1			1	1	1				2	3	5	1	A V
14					1	1		1		1			1		1		2	3	5	1	A K
20								1			1	1	1				2	3	5	1	A K
5	1					1	1	1		1			1				1	2	3	1	A V
13	1								1			1					1	2	3	1	A K
15		1				1		1		1			1				1	2	3	1	A K
1	1	1				1		1	1	1		1	1		1		3	3	6	0	A K
3	1	1			1	1		1				1	1				3	3	6	0	A K
10					1							1	1				3	3	6	0	A
11	1				1	1				1	1		1	1		1	3	3	6	0	K
21					1			1		1		1	1	1	1	1	3	3	6	0	A K
4		1						1	1	1	1		1				1	1	2	0	K
18	1	1				1		1	1			1	1				1	1	2	0	A V
17		1		1	1	1		1	1				1		1		3	1	4	-2	V K
Antal	9	9	1	1	8	9	2	13	6	9	3	6	11	14	1	6	Av alla fullständiga svar				

1. Fakta : Bestämt sig för att hoppa hinder, vägen mot hindret.
2. Tempo.
3. Lång/ kort anridning olika distanser, ur sväng, kombinationer, karraktärshinder.
4. Tillämpning Olika anridningar rids på olika sätt, hur anpassas anridningen, understödja till distansen.
Bra galopp förutsättning för bra språng, bibehåll galopp, ej rida på och av, sitta upp, ha hästen framme/
5. framför sig, att ha en stark galopp, att ha hästen mellan hjälporna.
6. Rytm, balans, bjudning, självbärlighet.
7. Sitsen betydelse.
8. Vägen, blicken, planerat vägen, fokusering.

Bilaga 5. Personernas uppfattning om "Banhoppning".

Bana	"Fenomen före"									"Fenomen efter"									Kunskapsnivå			Dominant/a lärandes stil/ar
	Nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Total	Skilnad	
Kod/ Uppfattning Hinder i följd	Rytm, tempo	Hindertyper	Plan, fokus	Känsla	Tävlingsmoment	Kontroll på träningen	Sits	Inverkan	Hinder i följd	Rytm, tempo	Hindertyper	Plan, fokus	Känsla	Tävlingsmoment	Kontroll på träningen	Sits	Inverkan	Fenomen före"	Fenomen efter"	Total	Skilnad	
5			1				1	1									1	1	3	4	2	A V
7	1				1					1	1				1			2	3	5	1	A K
8	1				1	1					1			1				2	3	5	1	V
10		1					1									1	1	2	3	5	1	A
11			1		1	1					1	1	1	1				2	3	5	1	K
21		1	1								1	1						2	3	5	1	A K
15													1		1			1	2	3	1	A K
18	1	1			1			1	1		1		1					1	2	3	1	A V
20		1		1							1	1			1			1	2	3	1	A K
3	1			1	1				1	1	1	1		1	1			3	3	6	0	A K
14		1		1								1						3	3	6	0	A K
12	1		1		1	1			1						1			2	2	4	0	A V
19		1	1		1					1								2	2	4	0	K
1	1	1		1					1		1	1	1	1				1	1	2	0	A K
4		1									1	1		1				1	1	2	0	K
17		1	1						1	1				1				3	2	5	-1	V K
13	1				1				1					1				2	1	3	-1	A K
Antal	7	9	4	6	1	7	3	2	4	6	3	9	6	4	7	5	1	2	Av alla fullständiga svar			

1. Hinder i följd, i bestämd ordning.
2. Rytm tempo balans.
3. Olika distanser och karraktärshinder, kombinationer, svängar.
4. Planering, fokus, mentalt, beslutsamhet, tänka ett steg före hela tiden.
5. Känsla, flexibilitet, förmåga att lösa problem, att ta beslut, improvisera, handling.
6. Tävlingsmoment, olika klasser.
7. Kontroll på det man tränat på, mål för den vanliga träningen.
8. Sits, variera samt att det påverkar.
9. Inverkan, ha hästen mellan hjälperna, samverkan mellan hjälperna.

DISTRIBUTION:

Sveriges Lantbruksuniversitet

Hippologenheten

Box 7046 750 07 UPPSALA

Tel: 018-67 21 43

Fax: 018-67 21 99

Swedish University of Agricultural Sciences

Department of Equine Studies

Box 7046 750 07 UPPSALA

Tel: +46-18 67 21 43

Fax: +46-18 67 21 99
